

**T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI**

GRAFİK VE FOTOĞRAF

KURGULANMIŞ FOTOĞRAF

Ankara, 2014

-
- Bu modül, mesleki ve teknik eğitim okul/kurumlarında uygulanan Çerçeve Öğretim Programlarında yer alan yeterlikleri kazandırmaya yönelik olarak öğrencilere rehberlik etmek amacıyla hazırlanmış bireysel öğrenme materyalidir.
  - Millî Eğitim Bakanlığınca ücretsiz olarak verilmiştir.
  - PARA İLE SATILMAZ.

İÇİNDEKİLER

AÇIKLAMALAR	iii
GİRİŞ	1
ÖĞRENME FAALİYETİ-1	3
1. KURGULANMIŞ FOTOĞRAF	3
1.1. Tanımı ve Amacı.....	3
1.2. Özellikleri.....	3
1.3. Dünyada ve Ülkemizde Durumu.....	5
1.4. Kurgu Fotoğrafın Kullanım Alanları	8
1.4.1. Tanıtım Sektöründe	8
1.4.2. Fotoğraf Sanatında.....	10
1.4.3. Diğer	11
1.5. Kurgu Fotoğraf Çekimi Öncesi Mekânın Hazırlanmasında Dikkat Edilmesi Gereken Noktalar.....	14
1.6. Kurgu Fotoğraf Çekimi Öncesi Gerekli Makine ve Ekipmanların Hazırlanması	15
UYGULAMA FAALİYETİ	16
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	18
ÖĞRENME FAALİYETİ-2	19
2. kurgu FOTOĞRAFı ÇEKİMİ	19
2.1. Kurgulanmış Fotoğrafın Çekim Teknikleri.....	19
2.1.1. Fotoğrafi Kurgulama	19
2.1.2. Çekim Sırasında Kurgulama.....	21
2.1.3. Film Çekimi.....	22
2.2. Kurgulanmış Fotoğrafın Nitelikleri.....	24
2.2.1. Amaca Uygunluk Açısından.....	24
2.2.2. Teknik Açısından	25
2.2.3. Görsel Açısından.....	26
2.2.4. Sanatsal Açısından	27
2.3. Kurgu Fotoğraf Örneklerinin İncelenmesi	28
2.4. Kurgu Fotoğrafçısı	35
2.4.1. Mesleki Nitelikleri.....	35
2.4.2. Kişisel Nitelikleri.....	36
2.4.3. Yaratıcılık Yetenekleri	37
UYGULAMA FAALİYETİ	38
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	40
3. ÇEKİM SONRASI İŞLEMLERDE DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN NOKTALAR.....	41
3.1. Kurgu Fotoğrafının Baskı Teknikleri.....	41
3.1.1. Banyo ve Kâğıt Seçimi	41
3.1.2. Banyo Baskı Sırasında Deneysel Çalışmalar.....	44
3.1.3. Baskı Sonrası Deneysel Çalışmalar	49
3.1.4. Filmin Çıkartılarak Baskıya Verilmesi	51
3.1.5. Baskı Sonrası Fotoğrafların Kontrolü.....	52
3.2. Dijital Fotoğraf Makinelerinde	53
3.2.1. Bellek Kartındaki Görüntülerin Bilgisayara Aktarılması	53
3.2.2. Görüntülerin Kontrol Edilmesi	54
UYGULAMA FAALİYETİ	56

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	58
MODÜL DEĞERLENDİRME	59
CEVAP ANAHTARLARI.....	61
KAYNAKÇA	63

AÇIKLAMALAR

ALAN	Grafik ve Fotoğraf
DAL/MESLEK	Fotoğrafçı
MODÜLÜN ADI	Kurgulanmış Fotoğraf
MODÜLÜN TANIMI	Kurgulanmış fotoğraf çekim tekniğinin anlatıldığı öğrenim materyalidir.
SÜRE	40/24
ÖN KOŞUL	Bu modülün ön koşulu yoktur.
YETERLİK	Kurgu fotoğrafı çekmek
MODÜLÜN AMACI	Genel Amaç Uygun ortam sağlandığında amaca, isteğe ve kullanılacağı yere uygun olarak kurgusal düzenlemeler yaparak fotoğrafını çekebileceksiniz. Amaçlar 1. Kurgu fotoğrafçılığını, dünyada ve ülkemizdeki durumunu kavrayarak, çekim öncesi gerekli hazırlıkları eksiksiz tamamlayabileceksiniz. 2. Kurgu fotoğrafını amaca, isteğe ve kullanılacağı yere uygun olarak çekebileceksiniz. 3. Çekim sonrası işlemleri hatasız yapabileceksiniz.
EĞİTİM ÖĞRETİM ORTAMLARI VE DONANIMLARI	Donanım: Çekim ortamı, fotoğraf makinesi, yardımcı ekipmanlar, aksesuarlar, ışık kaynakları Ortam: Atölye ortamı, fotoğrafçılık atölyesi, bilgisayar atölyesi, fotoğraf stüdyoları Öğrencilere kurgulanmış fotoğraf alanında çalışmalar yapan fotoğraf stüdyolarını ziyaret etme, çalışmalarını izleme ve fotoğraf çekme olanağı sağlanması, modülde beklenen yeterliliklerin kazanılması açısından önemlidir.
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	Modülün içinde yer alan, her faaliyetten sonra verilen ölçme araçları ile kazandığınız bilgileri ölçerek kendi kendinizi değerlendireceksiniz. Öğretmen, modülün sonunda ölçme aracı (test, çoktan seçmeli, v.b) kullanarak modül uygulamaları ile kazandığınız bilgi ve becerileri ölçerek değerlendirecektir.

GİRİŞ

Sevgili Öğrenci,

Yaşayan ve değişen dünyada zevkler ve beğeniler de değişmektedir. Toplumsal değişimler, teknolojik gelişmeler ve sanat alanındaki yeni tavırlar fotoğraf sanatını da etkilemiştir. Bu etkileşimle birlikte fotoğrafın türleri, konuları, hatta teknikleri de değişime uğramıştır. Özellikle teknolojik gelişmeler, fotoğrafçıların çok çeşitli yöntemler kullanarak yapıtlar üretmesine, fotoğrafa daha fazla ve istediği biçimde müdahale etmesine imkân tanımıştır.

21. yüzyılda fotoğrafın ticari bir sektör haline gelmesinden sonra moda, reklam, düğün, portre, ürün fotoğrafçılığı gibi fotoğraf dallarının ortaya çıkması fotoğrafa farklı bir boyut getirmiştir. Dijital fotoğrafçılığın ortaya çıkması ve yaygınlaşmasıyla bu dallar zamanla çeşitlenmiştir. Fotoğraf alanında yaşanan gelişmeler, fotoğrafın “belge” olmaktan öteye geçmesine ve hikâyeler anlatmasına imkân sağlamıştır. Fotoğraf; fotoğrafı çekenin tarzını, yaşama dair düşüncelerini ve yaklaşımlarını yansıtan, iletilmek istenen bir mesajı olan yaratıcılık ve buluş süreci haline gelmiştir.

Hazırlanan bu modülde kurgu fotoğrafın dünyada ve ülkemizdeki durumu, kurgu fotoğrafın nitelikleri, kurgu fotoğraf örneklerinin incelenmesi, kurgu fotoğrafın baskı teknikleri ile ilgili konuları ele alacağız. Modül sonunda kurgu fotoğraf çekerken bu işleme nasıl başlayacağınızı, kurgu fotoğraf çekimi öncesi mekânın hazırlanmasında dikkat etmeniz gereken noktaları, kurgu fotoğraf çekimi öncesi gerekli makine ve ekipmanları hazırlamayı ve hangi baskı tekniklerini kullanacağınızı öğreneceksiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-1

AMAÇ

Bu faaliyette verilecek bilgiler doğrultusunda uygun ortam sağlandığında kurgu fotoğrafçılığı, dünyada ve ülkemizdeki durumunu kavrayarak çekim öncesi gerekli hazırlıkları eksiksiz tamamlayabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Fotoğrafta kurgu konusunu kaynak kitap, dergi ve internet sitelerinden araştırınız.
- Kaynak kitap, dergi ve internet sitelerinden kurgulanmış fotoğraflar edininiz ve bu fotoğrafları sınıfta arkadaşlarınızla inceleyiniz.

1. KURGULANMIŞ FOTOĞRAF

1.1. Tanımı ve Amacı

Kurgu; görüntülerin ve/veya seslerin bir senaryo dâhilinde, belli bir amaca uygun olarak düzenlenmesine verilen isimdir. Tamamen veya kısmen gerçek olmayan, sanatçının hayal gücünün eseri olan kişi, yer ve olaylar içerir.

Kurgulanmış fotoğraf; kısaca ve en bilinen tabiri ile bir sahnenin insan faktörü ile hazırlanarak fotoğraflanmasıdır. Başka bir ifadeyle zihinde şekillenmiş konunun, uygun malzeme, mekân, teknik araç-gereç, her türlü bilgi ve doküman kullanılarak kadraja alındığı tekniktir.

Kurgulanmış fotoğrafın amacı; belirlenen fikri, hikâyeyi, karakteri, durumu veya temayı izleyicinin zihninde etkili bir biçimde canlandırmak ve iletilmek istenen mesajı izleyiciye ulaştırmaktır.

1.2. Özellikleri

Kurgu fotoğrafın başlıca özelliği, görsel öyküler anlatma olanağı sunan bir sanatsal yorumlama biçimi olmasıdır. Gerçek yaşamdan alınan kurgulanmış ve estetize edilmiş (estetik hale getirilmiş) öyküler anlatır. Görüntü çerçevesi de kurgulanmış ve estetize edilmiş bu öykülerin çerçevesi gibi işlev görür.

Kurgulanmış fotoğraf, sadece gözün gördüğü tepki değildir; hayal ağırlıklıdır. Gerçekliği, görsel öykülerle düşsel biçimselliğe dönüştürür. Her fotoğrafın hem bir yaratılış öyküsü hem de bize anlattığı bir öyküsü vardır. İnsanın kendi gerçeğine de ayna tutarak yol gösterici olur. Bize bizi yansıtırken öte yandan bir çatışma ortamı yaratarak hayal gücümüzün kapılarını aralar.

Fotoğraf 1.1: Ersan ERSOY'a ait bir fotoğraf

Fotoğrafçılar bazen hikâyelerini görselleştirmek için gerçek hayat ve düşsel hayatı birleştirirler. Resim işleme programlarının kullanıldığı yaratıcı uygulamalar veya manipülasyonun kullanıldığı fotoğraflarda, fotoğrafçı kendi gerçekliğini kurgular. Fotoğrafçı, elindeki ve beynindeki malzeme ile kendine özgü, kişisel ve düşsel fotoğrafını yaratır.

Kurgu fotoğraf, fotoğrafı çekenin tarzını, yaklaşımını belirli bir kompozisyon dengesi ile ortaya koyduğu bir yaratıcılık ve buluş sürecidir. Fotoğrafçının yaşama dair düşüncelerini, yaklaşımlarını yansıtır. Kurgu fotoğrafı “belge” olmaktan çıkaran şey, onu çeken kişinin kattığı yorumdur. Fotoğrafçı, ilişkisiz gibi görünen hatta aykırı gibi duran formları bir araya getirerek ve beklenmedik bir kurgu içine sokarak şaşırtıcı etkiler yaratır.

Kurgu fotoğraf rastlantısal değil, belli bir mesajı olan planlı bir süreçtir. Önemli olan, mesajın etkili bir biçimde iletilmesidir. Fotoğraftaki tüm anlatım elemanları; sanat ve tasarımın tüm estetik değer, ölçü ve ilkeleri dikkate alınarak mesajı etkili bir biçimde iletmek amacıyla kurgulanır. Mesajı izleyiciye açıkça ulaştırabilmesi kurgunun gücünü yansıtır.

1.3. Dünyada ve Ülkemizde Durumu

Dünyadaki durumu

Fotoğraf, icat edildiği 1839’dan 1860’lı yıllara kadar geçen sürede görüntüleri kaydetme ve gerçeği saptama işleviyle kullanıldı. Teknolojik gelişmelerin de etkisiyle I. Dünya Savaşı yıllarında ifade aracı olarak kullanılmaya başlandı. Fotoğrafın “sanat dalı” olarak kabul edilmesi ancak 1940’lı yıllarda gerçekleşti.

1858’de Henri Peach Robinson “Fading Away” adını verdiği çalışmasında kimyasal fotoğrafik görüntüde manipülasyon sürecini başlattı. Bu çalışma fotoğraf sanatının ilk fotomontajı olarak kabul edilir.

Fotoğraf 1.2: Henri Peach Robinson’a ait “Fading Away” isimli fotoğraf

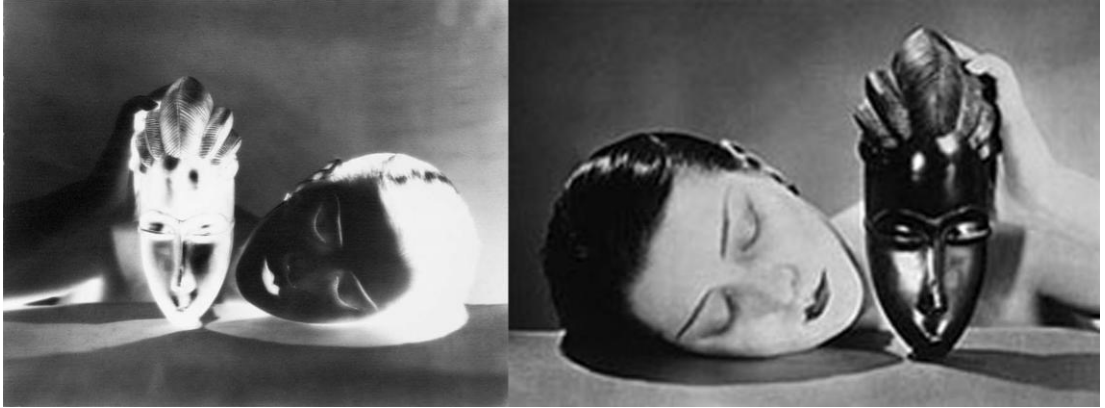
Bilimsel, ekonomik ve sosyal gelişmeler ile sanat arasındaki etkileşimin artması sanatsal uygulamalarda yeni yaklaşımların ve deneysel uygulamaların ortaya çıkmasını sağladı. Teknolojinin hızla gelişmesiyle tüm dünyada “imgelerin ve görsel kültürün” yükselişi başladı. Mizansene ve kurguya ilgi arttıkça, ressamlar ve fotoğrafçılar da hareketli imgelerden daha çok yararlanmaya başladı. Fotoğraf sanatında, bir tablodaki kompozisyonu andıran, estetik anlamda yeni denemeler ve kurgular ortaya çıkmaya başladı.

İtalyan sanatçı Alessandro Bavari'nin kurgusal fotoğrafında, mitolojik öykü ve biçimsel öğeler teknolojinin yardımıyla resimsel bir anlatımla birleştirildi.

Fotoğraf 1.3: Alessandro Bavari'a ait bir fotoğraf

20. yüzyılın başlarında Man Ray ve M. Nagy gibi sanatçılar fotoğrafın bağımsız bir dil geliştirebilmesi adına çalışmalarında eleştirel bir söylem geliştirdiler. Çalışmalarında fotoğraf makinesini devreden çıkararak fotogram (objektif kullanmadan çekilen film), rayogram (fotoğraf kağıdının üzerine nesnelerin yerleştirilip kağıdın ışıklandırılmasına dayanan yöntem) gibi yöntemler kullandılar.

Fotoğraf 1.4: Man Ray'a ait Rayogram yöntemiyle kurgulanmış bir fotoğraf

21. yüzyılda fotoğrafın ticari bir sektör haline gelmesi farklı fotoğraf dallarının ortaya çıkmasını sağladı (moda, reklam, düğün, portre vs.). Ortaya çıkan bu yeni fotoğraf dalları, kurgunun anlatım imkânlarından yoğun bir biçimde yararlanmaya başladılar.

İngilizce kaynaklarda “Fiction Photography” ile eşleşen kurgu fotoğrafçılığı yakın geçmişte dal olarak kabul edildiğinden, bu alandaki çalışmalar tam olarak isimlendirilememektedir. Kendi başına bir fotoğrafçılık dalı olarak değerlendirilmeyip fotoğrafçılığın birçok dalında kullanılan bir anlatım dili olarak ele alındığı da görülmektedir.

Ülkemizdeki durumu

Türkiye’de çağdaş fotoğraf sanatı üç dönemde incelenir: 1960-1970 dönemi, 1970-1980 dönemi ve 1980 ve sonrası. 1960’lı yıllara kadar “Romantik Dönem” olarak kabul edilen sürede fotoğraf faaliyetleri ülke tanıtımına yöneliktir. Bu dönemdeki fotoğraflar belge niteliğindedir. 1960’lı ve 1980’li yıllar arasındaki süreçte büyük kentlere göç, kent insanının yaşamı ve kırsal kesimde yaşayan halkın durumu gibi toplumsal gerçekler fotoğraflandı.

1980 sonrasında fotoğraf sanatçıları geleneksel yöntemler dışında farklı anlatım biçimlerine yöneldiler. Fotoğrafi dijital ortama aktaran ve yeni arayışlara giren fotoğraf sanatçıları, deneysel yöntemlerle fotoğrafa farklı nesnelere ekleyerek ya da fotoğrafı bir imge gibi kullanarak yapıtlar ürettiler.

1980 sonrası dönemden başlayarak fotoğraf sanatında “belgesel-deneysel” tartışması yaşanmaya başlandı. Deneysel yöntemlerle üretilen yapıtlar, fotoğrafın saptandığı gibi kalmasından yana olan belgeselciler tarafından, “kurgulanmış” oldukları gerekçesiyle amaçsız ve estetik dışı bulundu. Buna karşılık, çalışmalarında deneysel yöntemler kullanan fotoğrafçılar, “belge” fotoğrafın da kurgu olduğunu, aslında fotoğrafın kendisinin bir kurgulama süreci olduğunu savundular.

Fotoğraf. 15: Şahin KAYGUN

Fotoğraf 1.6: Laleper AYTEK

1980 sonrasında yaşanan ekonomik, teknolojik ve sosyal gelişmelerin de etkisiyle kurgu fotoğraf giderek yaygınlaştı. “Deneysel fotoğraf” kavramını ortaya atan Ahmet Öner GEZGİN, Nuri Bilge CEYLAN, Emine CEYLAN, Çerkes KARADAĞ, Laleper AYTEK, Nafia ÇALIMLIOĞLU, Şahin KAYGUN ve daha birçok fotoğrafçının çalışmalarının etkisiyle fotoğrafın malzeme olarak kullanılması ve ifade aracı olmasının yolu açıldı.

Fotoğraf 1.7: Mustafa Kemal DOLAŞIR’a ait bir fotoğraf

Kurgu fotoğrafçılığı son zamanlarda popüler hale gelmişse de aslında fotoğrafçılığın doğuşundan itibaren vardır. Sadece günümüzde dijital makinelerin ve bilgisayarla müdahalenin yaygınlaşmasıyla daha çok uygulanabilir hale gelmiş ve günyüzüne çıkmıştır. Son yıllarda kurgu fotoğrafçılığı amatörler arasında da yoğun ilgi görmektedir. Ülkemizdeki kurgu fotoğrafçıların yakaladığı başarıdan dolayı profesyonelliğe adım atmak isteyen amatörlerin de sıkça başvurduğu bir tarz haline gelmiştir.

1.4. Kurgu Fotoğrafın Kullanım Alanları

1.4.1. Tanıtım Sektöründe

Günümüzde yaşamın her aşamasında karşımıza çıkan reklam, amacına ulaşmak için iletişimin her yönünü kullanmaktadır. Hedef kitlenin üzerinde belirli bir etki yaratmak, bu kitlenin alışkanlıklarını etkilemek ve satın alma isteği uyandırmak amacıyla yapılan çalışmalarda kurgu fotoğrafın anlatım imkânlarından yoğun bir biçimde yararlanmaktadır.

Reklamda görselleştirmenin yaratıcı süreci ‘Layout’ ile başlar. Layout, bir reklamda görsel ve sözel öğelerin düzenlenmesidir. Bunlar; fotoğraflar, grafikler, illüstrasyonlar, başlık, alt başlık, ana metin, logo, marka ve reklam verenin adı ve diğer öğelerdir. Görsel anlatım dilinde semboller de önemli bir yer tutar. Sembol, görülemeyen bir gerçekliğin

görülebilir işaretidir. Örneğin; daire sonsuzluğu, dairesel bir hedef güneşi sembolize eder. Kare bir kısıtlama olarak algılanır; taşınmaz mülkleri ve yaşam alanlarını sembolize eder.

Reklam fotoğrafında hedef kitlenin ikna edilmesi için, tüm anlatım imkânları kullanılarak mesajın etkili bir biçimde verilmesi gerekir. Alıcı bütün mesajları aynı anda alma yetisine sahip olmadığından güçlü ifade edilen mesajlar alınırken, güçlü ifade edilmeyen, etkili bir biçimde sunulmayan mesajlar hedefine ulaşmadan kaybolup gider. Mesajın izleyiciyle doğrudan bir ilişki kurabilmesi için kurgudaki tüm görsel öğelerin dikkat çekecek, merak uyandıracak, ikna edecek biçimde sunulması gerekir.

Fotoğraf 1.8: Andrzej Dragon'a ait bir fotoğraf

Reklam fotoğrafçısı; ürünü, markayı veya kampanyayı fotoğraflarken akıl dolu bir tablo ortaya çıkarmalıdır. Ürünü ve markayı ilgi çekici bir şekilde gözler önüne seren özgün çalışmalar üretmelidir. Zayıf bir içerik ve doğru seçilmemiş anlatım öğeleri alıcının ilgisini çekemez. Bu nedenle alıcıyı durduracak, ilgilendirecek ve mesajı okumasını sağlayacak kurgular oluşturmalıdır.

Moda fotoğrafçılığı

Tanıtım sektörünün bir parçası olan moda fotoğrafçılığı reklam sektörüyle aynı anlatım dilini kullanmaktadır. Moda fotoğrafının amacı; günün modasını basın ya da internet

aracılığıyla tüketiciyle paylaşmak ve tüketici kitlesi üzerinde belirli bir etki yaratmak, bu kitlenin alışkanlıklarını etkilemek ve satın alma isteği uyandırmaktır.

Kurgu ve moda fotoğrafı 1900'lü yıllardan itibaren sıkı bir işbirliği içinde ilerlemektedir. Bu yıllarda moda evleri, terziler, mağazalar kataloglar hazırlayarak reklam yapmaya başladılar. Bu kataloglar fotoğrafçılar tarafından hazırlandı. Fotoğrafçılar ne kadar başarılıysa ürünlerin satışı da o kadar artıyordu. Bu durum günümüz için de geçerlidir. Moda fotoğrafçılığı, giysi ve diğer moda ürünlerinin sergilenmesiyle ilgilenen bir fotoğraf sanatıyken, egzotik mekânlar ve hikâyelerle gücü arttıkça kendi estetiği içinde bir gelişim göstermiştir.

Moda sektöründe tanınmış fotoğrafçıların eserleri büyük ölçüde dünya moda alanında tasarım ve tüketim eğilimlerini etkiler. Ünlü moda fotoğrafçıların tarzı benzersizdir ve başka bir fotoğrafçının tarzı ile karıştırılmaz. Çünkü moda fotoğrafçılığında var olanı güzel göstermek, yaratıcı ve farklı olmak esastır.

Fotoğraf 1.9: Paco Peregrí'ye ait bir fotoğraf

1.4.2. Fotoğraf Sanatında

Profesyonel ve amatör portre fotoğrafçıların ortaya koyduğu farklı ve özgün çalışmalara genel olarak serbest kurgusal fotoğraflar denebilir. Tanıtım amaçlı çekilen kurgusal fotoğraftan farkı sanatsal olması ve portfolyo amacıyla çekilmesidir.

Sanatsal kurgular bazen stüdyo ortamında modeller üzerinde gerçekleştirilen portre çekimler, bazen de herhangi bir obje veya insan faktörünün başka bir obje veya insan faktörü ile özdeşleştirilerek gerçekleştirilen makro çekimler olarak karşımıza çıkmaktadır.

Sanatsal kurgu fotoğrafı hem profesyonel hem de amatör portre fotoğrafçıları tarafından gerçekleştirilebilir. Tanıtım amaçlı çekimlere kıyasla bir konu sınırlaması olmadığından daha serbest çalışma alanı vardır. Konu, kullanılacak model, mekân, kostüm kombinasyonu sınırsızdır. Gereken tek şey; fikir, hikâye, karakter, durum veya temayı izleyicinin zihninde etkili bir biçimde canlandırma ve mesajı izleyiciye ulaştırma isteğidir.

David LaChapelle, farklı kişiliklerin yer aldığı çarpıcı görüntülerle dergi kapaklarını süslemektedir.

Fotoğraf 1.10: David LaChapelle'a ait "Avril Lavigne" fotoğrafı

1.4.3. Diğer

Fotoğrafta kurgu; bir konu hakkında bilgilendirmek, izleyicinin değer yargılarını etkilemek veya bir konu hakkında yardım ve destek toplamak amacıyla da oluşturulmaktadır. Bu amaçla sosyal sorumluluk projelerinde, sivil toplum örgütlerinin kampanya

çalışmalarında veya sponsorluk anlaşmalarının duyurulması için hazırlanan afişlerde kurgusal düzenlemenin “mesajı iletme gücü”nden yararlanılmaktadır.

Fransa’da ADOT (Organ Bağışı Dernekleri Federasyonu) adına, organ bağışını teşvik etmek amacıyla “Süpermen” temalı bir afiş hazırlandı. Fransa'daki organ bağış azlığına dikkat çekmek ve organ bağışına teşvik amacıyla hazırlanan afişte “ORGAN BAĞIŞINA KATILARAK, ÖLDÜKTEN SONRA DA KAHRAMAN OLABİLİRSİNİZ.” sloganıyla, başkalarına sağlık ve yaşam vererek “kahraman” olunabileceği vurgulandı.

Fotoğraf 1.11: “France ADOT”

Fransa’da sokakta yaşayanlara acil yardım, bakım ve tıbbi hizmet sunan bir kuruluş için hazırlanan afiş, “Sokakta yaşanan her gün, oradan kurtulma şansını azaltır.” sloganıyla vurgulanan dikkat çekici bir görselliğe sahiptir (**Fotoğraf 1.12: “Samusocial”**).

Fotoğraf 1.12: “Samusocial”

Düğün fotoğrafçılığı

Kurgu son yıllarda düğün çekimlerinde de sıkça karşımıza çıkmaktadır. Geleneksel anlayış, yerini daha önce kullanılmayan mekânlar, aksesuarlar, efektler ve yaratıcı fikirlerle kurgulanan sıra dışı fotoğraflara bırakarak, yeni ve farklı bir alan oluşturmaya başlamıştır.

Dünyanın en ilginç yer oluşumlarından biri olarak bilinen Peri Bacaları (Nevşehir), son yıllarda, düğün fotoğrafları için vazgeçilmez doğal bir stüdyo olarak değerlendirilmeye başlandı. Kapadokya bölgesinde Peri Bacaları’ni ilk kullanan fotoğraf sanatçılarından Galip Hasan TEMUR, bölgenin zengin doğal dokusunu fotoğraflarında doğal stüdyo olarak kullanıyor.

Fotoğraf 1.13: Galip Hasan TEMUR'a ait bir fotoğraf

1.5. Kurgu Fotoğraf Çekimi Öncesi Mekânın Hazırlanmasında Dikkat Edilmesi Gereken Noktalar

Kurgusal bir fotoğrafın başarısı büyük oranda fikir ve hazırlık aşamalarına bağlıdır. Kurguda yaratıcı bir fikir, bir kavram ya da anlatılacak bir hikâye yoksa yapılan çalışma görsel bir düzenlemeden ibaret olacaktır. Kurguda iletilmek istenen mesaj belirlendikten sonra konuya en uygun çekim mekânı belirlenir ve içeriğe uygun biçimde düzenlenir.

Mekânın hazırlanmasında dikkat edilmesi gereken noktalar;

- Fotorafta yaratılmak istenen etkiye ve iletilmek istenen mesaja en uygun ortam seçilmelidir.
- İletilmek istenen mesaja en uygun anlatım öğeleri belirlenmelidir.
- Kurgudaki anlatım öğeleri anlatımı etkili kılacak biçimde, kompozisyon kuralları dikkate alınarak düzenlenmelidir.
- Yatay/dikey görüntü fotoğrafın tüm dinamiğini değiştirebileceğinden yatayda ve dikeyde farklı düzenlemeler yapılarak en uygun görüntü seçilmelidir.
- Çekim ortamı farklı bakış açılarından değerlendirilerek konuya en uygun bakış açısı belirlenmelidir.
- Öğeler belli bir ritim içinde düzenlenmelidir.

- Nesnelerin kapladıkları alan, bulunduğu yer, renk, ışık, ve ton dağılımları dikkate alınmalıdır.
- Ögeler; büyüklük, biçim, hareket, renk, ton bakımından uyumlu olmalıdır.
- Halka açık olmayan yerlerde çekim yapmak için izin alınmalıdır.
- Model/modeller çekimin konusu hakkında bilgilendirilmelidir.
- Makyaj, saç, kostüm, aksesuar vs. gibi çekim öncesi hazırlıklar yapılmalıdır.
- Çekim sırasında kullanılacak ışık sistemleri çekime hazır hâle getirilmelidir.
- Çekim için gerekli araç, gereç ve ekipman hazırlanmalıdır.
- Çekim sırasında aksaklık yaşanmaması için çekimde görev alan kişiler arasında gerekli koordinasyon sağlanmalıdır.

1.6. Kurgu Fotoğraf Çekimi Öncesi Gerekli Makine ve Ekipmanların Hazırlanması

Kurgusal fotoğraflar, fotoğrafçının belirlediği konuya bağlı olarak dış mekânda ya da stüdyo ortamında çekilebilir. Makine ve ekipmanların hazırlığına geçmeden önce çekim ortamı belirlenmelidir ve ne elde etmek istendiğine karar verilmelidir. Çekimin konusu ve çekim ortamı belirlendikten sonra araç, gereç ve ekipman hazırlığına başlanmalıdır.

Kurgu fotoğraf çekimi öncesi;

- Fotoğraf makinesi,
- Objektifler,
- Filtreler,
- Film ve medya kartları,
- Stüdyo çekimi yapılacaksa, kullanılacak fon,
- Pozometre (Işıkölçer)
- Kompozisyonu ve ışığı vizörden kontrol etmek için tripod,
- Deklanşörü uzak mesafeden çalıştırmak için uzatma kablosu,
- Dış mekanda çekim yapılacaksa, gökyüzünün fazla pozlanmış gibi parlamasını önlemek için bir polarize filtre ya da morötesi filtre hazırlanmalıdır.

UYGULAMA FAALİYETİ

Aşağıdaki uygulama faaliyetini yapınız.

Kullanılacak Malzemeler;

- Çekim ortamı,
- Fotoğraf makinesi,
- Yardımcı ekipmanlar,
- Aksesuarlar,
- Işık kaynakları

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Çekim konusunu belirleyiniz.	➤ Kurgu fotoğraf örneklerini incelemelisiniz.
➤ Çekim yapılacak ortamı inceleyiniz.	➤ Halka açık olmayan yerlerde çekim yapmak için önceden izin almalısınız.
➤ Çekim için gerekli anlatım öğelerini hazırlayınız.	➤ Tek tek dururken ilginç görünen nesnelerin bir araya geldiklerinde görüntü kirliliğine yol açabileceğini dikkate almalısınız.
➤ Çekim için gerekli yardımcı ekipmanları hazırlayınız.	➤ Zamanı iyi kullanmalısınız.
➤ Fotoğraf makinesini çekime hazır hâle getiriniz.	➤ Araç, gereç ve ekipmanı hazırlarken düzenli olmalısınız.
➤ Çekim ortamında kullanılacak ışık kaynaklarını çekime hazır hâle getiriniz.	➤ Pozometre (Işıkölçer) kullanmalısınız.
➤ Çekim ortamını konuya uygun biçimde düzenleyiniz.	➤ Anlatım öğelerini sanat ve tasarımın tüm estetik değer, ölçü ve ilkelerini dikkate alarak düzenlemelisiniz. ➤ Düzenlemenin yaratıcı, dikkat çekici, ilgi ve merak uyandırıcı olmasına özen göstermelisiniz.
➤ İstenen sonuca ulaşmak için farklı düzenlemeler yapınız.	➤ Kurgu fotoğrafı çekme estetik bakış açısına sahip olmalısınız.

KONTROL LİSTESİ

Bu faaliyet kapsamında aşağıda listelenen davranışlardan kazandığınız beceriler için **Evet**, kazanamadığınız beceriler için **Hayır** kutucuğuna (X) işareti koyarak kendinizi değerlendiriniz.

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
1. Çekim konusunu belirlediniz mi?		
2. Çekim yapılacak ortamı incelediniz mi?		
3. Çekim için gerekli anlatım öğelerini hazırladınız mı?		
4. Çekim için gerekli yardımcı ekipmanları hazırladınız mı?		
5. Fotoğraf makinesini çekime hazır hâle getirdiniz mi?		
6. Çekim ortamını konuya uygun biçimde düzenlediniz mi?		
7. İstenen sonuca ulaşmak için farklı düzenlemeler yaptınız mı?		

DEĞERLENDİRME

Değerlendirme sonunda “**Hayır**” şeklindeki cevaplarınızı bir daha gözden geçiriniz. Kendinizi yeterli görmüyorsanız öğrenme faaliyetini tekrar ediniz. Bütün cevaplarınız “**Evet**” ise “Ölçme ve Değerlendirme”ye geçiniz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki cümleleri dikkatlice okuyarak boş bırakılan yerlere doğru sözcüğü yazınız.

1. Görüntülerin ve/veya seslerin bir senaryo dâhilinde, belli bir amaca uygun olarak düzenlenmesine ..... denir.
2. Kurgu fotoğrafın başlıca özelliği, ... anlatma imkânı sunan bir sanatsal yorumlama biçimi olmasıdır.
3. Kurgu fotoğraf, fotoğrafı çekenin tarzını, yaklaşımını belirli bir kompozisyon dengesi ile ortaya koyduğu bir ..... ve ..... sürecidir.
4. Fotoğrafın “belgeci” işlevselliğinden sıyrılması ve “sanat dalı” olarak kabul edilmesi ancak .....’lı yıllarda gerçekleşti.
5. Teknolojinin hızla gelişmesiyle tüm dünyada ..... ve ..... yükselişi başladı. Mizansene ve kurguya ilgi arttıkça, ressamlar ve fotoğrafçılar da hareketli imgelerden daha çok yararlanmaya başladılar.
6. 1858’de Henri Peach Robinson “Fading Away” adını verdiği çalışmasında kimyasal fotoğrafik görüntüde ..... sürecini başlattı. Bu çalışma fotoğraf sanatının ilk ..... olarak kabul edilir.
7. .... sonrasında fotoğraf sanatçıları geleneksel yöntemler dışında farklı anlatım biçimlerine yöneldiler. Fotoğrafı dijital ortama aktaran ve yeni arayışlara giren fotoğraf sanatçıları, deneysel yöntemlerle fotoğrafa farklı nesnelere ekleyerek ya da fotoğrafı bir imge gibi kullanarak yapıtlar ürettiler.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise bir sonraki öğrenme faaliyetine geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-2

AMAÇ

Bu faaliyette verilecek bilgiler doğrultusunda, kurgu fotoğrafı amaca, isteğe ve kullanılacağı yere uygun olarak çekebileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Öğrendiğiniz bilgiler doğrultusunda kurgu fotoğrafı olarak nitelendirilebilecek fotoğraflar edininiz ve bu fotoğrafları amacına uygunluğu ve kullanım alanlarını sorgulayarak sınıfta arkadaşlarınızla inceleyiniz.
- Kurgulanmış fotoğraf çekimi yapan atölyeleri ziyaret ediniz.

2. KURGU FOTOĞRAFI ÇEKİMİ

2.1. Kurgulanmış Fotoğrafın Çekim Teknikleri

2.1.1. Fotoğrafı Kurgulama

Kurgu fotoğraf dilinin öğrenilmesi fotoğrafın anlamının çözülmesinde etkilidir. Bu dili; deklansöre basma anı, ışık, çerçeveleme, kompozisyon, görüntünün niteliği, karanlık oda müdahaleleri, poz, öğelerin seçimi gibi etkenlerin oluşturduğu söylenebilir. Fotoğraf dilini okumasını öğrenenler fotoğrafın anlamlarını ve yan anlamlarını daha kolay çözebilmektedir.

Kurgu fotoğraf çekimi genel hatlarıyla dört aşamada gerçekleştirilir:

- Fikir aşaması
- Hazırlık aşaması
- Çekim aşaması
- Çekim sonrası aşama

Kurgu fotoğrafı çekimine geçmeden önce “Neden kurgu fotoğrafı çekmek istiyorum? Ne anlatmak istiyorum?” sorularına verilecek cevaplar kurguyu oluşturmada önemli bir

motivasyon sağlar. Kendini ifade etme ihtiyacı, maddi kazanç, şöhret veya başkalarının beğeneceği fotoğraflar çekmek için duyulan iç istek motivasyonu artırır.

Kurgu fotoğrafın tasarlanması ve kurgulanması aşamasında kompozisyon eskizlerinin yapılması, kurguya dair notların tutulması, çekimlerin yapılacağı koşulların düşünülmesi ve diğer ayrıntıların belirlenmesi gerekir.

Kurgu fotoğraf çekimine geçmeden önce;

Fotoğraf kurgulama ve kurgu fotoğrafçıları hakkında araştırma ve inceleme yapılması, Kurgulanmış fotoğraf örnekleri incelenmesi,

Belirgin bir tarzı olan kurgu fotoğrafçılarının eskiden yeniye fotoğraflarının gözden geçirilmesi,

Kullanım alanlarına göre kurgu fotoğraf örnekleri incelenmesi,

Yaratıcı portre teknikleri kullanan ve kurgusal fotoğraf çekimi yapan atölyelerin ziyaret edilmesi etkili ve dikkat çekici bir kurgu hazırlanmasına katkıda bulunacaktır.

Fotoğraf 2.1: Martijn Fransen'a ait bir fotoğraf

Fotoğraf kurgulama aşamaları:

- Tanımlanmış bir amaç belirlenmelidir (durum, karakter veya tema).
- Amaca uygun çekim mekânı belirlenmelidir.
- Kurguda yer alacak tüm anlatım öğeleri hazır hale getirilmelidir.

- Tüm anlatım elemanları sanat ve tasarımın estetik değeri, ölçü ve ilkeleri dikkate alınarak düzenlenmelidir.
- Anlatım öğeleri dikkat çekici, ilgi ve merak uyandırıcı bir biçimde kurgulanmalıdır.
- Tripod kullanılarak kurgu vizörden izlenmelidir ve gerekli değişiklikler yapılmalıdır.
- Kendi başlarınınayken çok ilginç ve çekici görünen nesnelere bir araya geldiğinde görüntü kirliliğine neden olabilir. Bu nedenle anlatıma katkısı olmayan objeler çıkarılmalıdır.
- Potansiyel sahneler kaydedilmelidir.
- İzleyiciye mesajı taşıyabilen, söylenmek isteneni izleyiciyi sıkmadan ifade edebilen kurgu seçilmeli ve çekim aşamasına geçilmelidir.

Fotoğraf 2.2: Ersan ERSOY'a ait bir fotoğraf

2.1.2. Çekim Sırasında Kurgulama

Fotoğrafta kurgulama, çekim öncesinde yapılabileceği gibi çekim sırasında da yapılabilir. Örneğin, gerçek yaşamdan elde edilmiş bir görüntü, gerçeklikle bağı koparılarak ve farklı bir anlam yüklenerek bambaşka ve çekim sırasında öngörülmemiş boyutlar kazanabilir.

Bir fotoğrafın “kurgu” niteliği kazanması için önceden tanımlanmış bir amacı olmalıdır. Önceden tanımlanmış bir amacı olmadan çekilen, sonradan eklemeler/çıkarmalar yapılarak bambaşka bir görselliğe bürünen ve yeni anlamlar yüklenerek oluşturulan fotoğraflar kurgusal değildir. Örneğin, gün batımında kaldırım kenarında dinlenen yalnız ve yorgun bir ihtiyarın hüznü görüntüsü öyküsel olabilir; fakat fotoğrafçının sürece hiçbir müdahalesi olmadığından kurgusal değildir. Aynı konunun “kurgusal” olarak

değerlendirilmesi için fotoğrafçının koşulların oluşmasında katkısı olmalıdır. Örneğin, fotoğrafçı gün batımında böyle bir görüntü yakalamak için süreci kurgulayabilir. Amacına en uygun hava koşullarında, en uygun anlatım imkânları bir araya geldiğinde, iletmek istediği mesaj en anlaşılır hale geldiğinde görüntüyü kaydederek çekim sırasında kurgu oluşturabilir.

Başka bir görüşe göre; fotoğrafçının, sadece kompozisyonu güçlendirecek anı beklemesi ve uygun koşullar oluştuğunda kadrāja alması “kurgu” değildir. Çünkü fotoğrafta kompozisyonu oluşturan öğelerin hiçbirisi fotoğrafı çeken tarafından kurgulanmamıştır. Rastlantısal olarak gelişen olaylar, doğal akışı içerisinde seyrederken fotoğrafçı sadece estetik ve anlamlı bulduğu bir anda deklanşöre basmıştır. Bu görüşe göre fotoğrafın kurgusal olması için önceden tanımlanmış bir amacı olmalıdır ve anlatım öğeleri fotoğrafı çeken kişi tarafından kurgulanmalıdır.

Çekim sırasında kurgulama; fotoğrafı çekilen sahnenin düzenlenmesi, çekim sırasında herhangi bir soyutlama tekniğinin kullanılması, görüntülerin çekim sonrasında karanlık odada ya da bilgisayar ortamında dönüştürülmesi ya da görüntünün sunuluşu sırasında yüklenen seçilmiş anlamla da gerçekleştirilebilir.

Fotoğraf 2.3: Julia Callon'a ait bir fotoğraf

2.1.3. Film Çekimi

Belirlenen konuya göre çekim ortamı düzenlendikten ve ön hazırlıklar tamamlandıktan sonra çekim için kullanılacak makine ve ekipmanlar seçilir. Kullanılacak lens, fotoğraf makinesi ve film çekime hazır hâle getirilir.

Çekim aşamasında; üst üste çekim, yüksek enstantane & düşük enstantane, paning, zoom in / zoom out, değişik odak uzaklıklarına sahip objektifler, alan derinliği, prizma, ayna ve filtreler kullanılarak farklı etkiler yaratılabilir.

Film çekimi aşamasında dikkat edilecek noktalar şunlardır:

- Portre, manzara, moda, iç mekân, dış mekân gibi değişik mekânlardaki çekimler için konuya uygun film seçilmelidir.
- Ortamın ışık durumuna uygun duyarlılıkta film kullanılmalıdır.
- Işık ve renk duyarlılıklarına göre film seçilmelidir. Bu seçimi belirleyen etkenler gren yapısının görüntü üzerindeki etkileridir.
- Ortam için uygun ışıklandırma yapılmalıdır.
- Kadrajı ayarlayabilmek için tripod kullanılmalıdır.
- Fotoğrafçının modelle iletişimi çok önemlidir. Kurguda model yer alıyorsa; modelin duruşu, bakışı, ifadesi kurguyu doğrudan etkiler.
- Kurguda birden fazla model yer alıyorsa bunun kontrolü daha da zordur. Bir model düzgün poz ve ifade vermişken diğerinde istemediğiniz bir ifade olabilir. Fotoğrafçı her birini tek tek kontrol etmelidir.
- Kurguda yer alan objelerin boyutları, renkleri, buldukları yer fotoğrafçının seçimine bağlıdır. Fotoğrafçı, kurguyu vizörden izleyerek, amacına ulaşınca kadar kompozisyon denemeleri yapmalıdır.
- Olabildiğince çok kare çekerek, çekim sonrası aralarından seçim yapılmalıdır.
- Temayı izleyicinin zihninde etkili bir biçimde canlandırabilen ve iletilmek istenen mesajı izleyiciye açıkça ulaştırabilen kare seçilerek çekim tamamlanmalıdır.

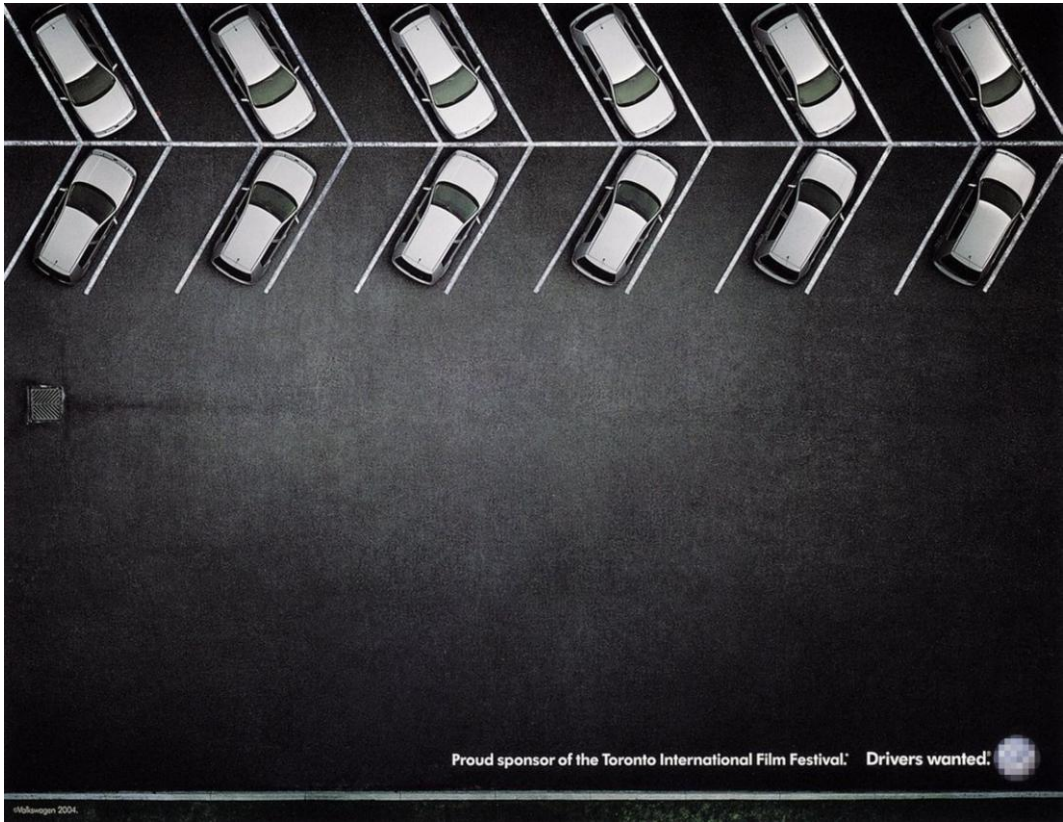
Fotoğraf 2.4: Mariko Mori'ye ait bir fotoğraf

2.2. Kurgulanmış Fotoğrafın Nitelikleri

2.2.1. Amaca Uygunluk Açısından

Kurgu fotoğrafın amaca uygunluğu; belirlenen fikri, hikâyeyi, karakteri, durumu veya temayı izleyicinin zihninde etkili bir biçimde canlandırabilmesi ve iletilmek istenen mesajı izleyiciye ulaştırabilmesiyle anlaşılır.

Afişte bir otomobil firmasının Toronto Film Festivali'ne sponsor olduğu duyuruluyor. Fotoğrafta firmaya ait otomobiller, etkinliğe uygun olarak klaket görüntüsü oluşturacak biçimde kurgulandı.

Fotoğraf 2.5: Bir otomobil firması için hazırlanan afiş

Kurgu fotoğrafın amaca uygunluğunu belirleyen ölçütler;

- Amaca uygun fikrin belirlenmesi,
- Belirlenen fikre uygun mekân seçimi,
- Görsel değeri, estetik değeri ve teknik kalitesi,
- Odakta bulunması gereken parçaları doğru belirleme,
- Belirlenen konuyu izleyicinin zihninde etkili bir biçimde canlandırabilmesi ve iletilmek istenen mesajı izleyiciye açıkça ulaştırabilmesi şeklinde sıralanabilir.

2.2.2. Teknik Açıdan

Kurgu fotoğrafta teknik kalite, içeriğin teknik imkânlardan destek alarak daha etkili biçimde sunulmasını ifade eder.

Fotoğraf 2.6: David LaChapelle'e ait bir fotoğraf

Kurgu fotoğrafta teknik kaliteyi belirleyen başlıca ölçütler;

- Doğru pozlama,
- Netlik,
- Renk dengesi, renklerin doğruluğu ve canlılığı,
- Grenin (fotoğrafta istenmeyen noktacıklar) baskın olmaması,
- Çizik, toz lekesi vs. bulunmaması,
- Portre çekimlerinde cilt tonları,
- Alan derinliği,
- Film seçimi,
- Banyo ve kağıt seçimi,
- Deneysel uygulamalar,

- Konuya uygun objektif seçimi (Görüş alanı genişlediğinde konuyu daha geniş almak için görüntü film alanını doldurmak üzere küçülmelidir. Bu etki, kısa odak uzaklıklı bir objektif ya da bir zoom objektifle elde edilebilir. Görüş alanı daraldığında ise konuyu daha dar almak için görüntü film alanını doldurmak üzere büyütülmelidir.),
- Doğru aydınlatma şeklinde sıralanabilir.

2.2.3. Görsel Açıdan

Kurgu fotoğrafta görsel yapı, içeriğin etkili biçimde sunulmasını ifade eder. Fotoğrafta görsel düzenlemeyle ilgili öneriler genellikle klasikleşmiş kurallardır. Bu kurallar, fotoğraf makinesinin bulunmasından önce ressamların resimlerini etkili hâle getirmek için buldukları fikirlerin fotoğrafa uyarlanmış hâlidir.

Fotoğraf 2.7: David LaChapelle'e ait bir fotoğraf

Kurgu fotoğrafta görsel yapıyı etkileyen ölçütler;

- **Kompozisyon:** Kurguda yer alan tüm anlatım öğelerinin belli bir çerçeve içinde, anlatımı etkili kılacak ve izleyicinin duyu ve düşüncelerini paylaşmasını sağlayacak biçimde sunulmasıdır.
- **Yatay/dikey görüntü:** Görüntünün yatay ya da dikey olması farklı vurgular yaratarak fotoğrafın tüm dinamiğini değiştirebilir.
- **Bakış açısı:** Sabit bakış açısı yerine vizörden konuyu gözlemleyerek konuya en uygun bakış açısı belirlenmesidir.

- **Işığın değişen etkileri:** Işığın değişen etkileri ve nesnelerin görünüşlerinin ışık ile değişime uğradığı gerçeği fotoğraf sayesinde ortaya çıkmıştır.
- **Ritim:** Ögelerin belli bir düzen içinde kullanılmasıdır.
- **Denge:** Nesnelerin alanda kapladıkları yer, renk, ışık ve ton dağılımıdır.
- **Uyum:** Büyüklüğü, biçimi, hareketi, renkleri, tonları bakımından uyumlu ögelerin bir arada kullanılmasıdır.
- **Ölçeklendirme:** 1/3 Kuralı veya Altın Kesim, görüntünün beyinde rahat algılanması amacıyla yapılan bir düzenleme şemasıdır.
- **Renk kontrastlığı:** Fotoğrafın renk çemberinde birbirinden uzakta olan renkleri içermesi durumunda yüksek renk kontrastı ortaya çıkmasıdır.
- Renklerin doğruluğu ve canlılığı,
- Konunun fotoğraf karesinde kapladığı alan,
- İletilmek istenen mesajın en iyi aktarıldığı “an”ın yakalanması şeklinde sıralanabilir.

2.2.4. Sanatsal Açıdan

Kurgu fotoğrafın, sanat ve tasarımın tüm estetik değer, ölçü ve ilkelerine uygun biçimde sunulmasını ifade eder.

Kurgu fotoğrafta sanatsal değer yaratan ölçütler;

- Fotoğrafçının tarzı, kurgu yeteneği,
- Netlik kullanımı,
- Görsel hareket/ritim düzenini yakalayışı,
- Plastik öğelerde (renk, doku, biçim, ölçü, ton vs.) yalın bütünlüğü yakalayışı,
- Anlamın alışılmadık, şaşırtıcı, farklı görsel sunumu,
- Objektif ve kadrajın sağladığı kullanım üstünlüğü şeklinde sıralanabilir.

Fotoğraf 2.8: Philip-Lorca diCorcia'ya ait bir fotoğraf

2.3. Kurgu Fotoğraf Örneklerinin İncelenmesi

Kurgulanmış fotoğraf konusunun daha iyi anlaşılması için kurgu fotoğraf örneklerinin incelenmesi gerekir.

Kurgu fotoğraflar; kullanım alanlarına (tanıtım, moda, sanatsal, porte, düğün vs.), çekim tekniklerine ve niteliklerine göre (amaca uygunluk, teknik, görsel ve sanatsal açıdan) incelenmelidir.

Dali Atomicus, ABD'li fotoğrafçı Philippe Halsman'ın 1948 tarihli eseridir. Gerçeküstü bir içeriğe sahip fotoğraf, çeşitli resim düzenleme yazılımlarının henüz var olmadığı bir dönemde, asistanların yardımıyla ve canlı çekim yoluyla üretilmiştir.

Fotoğraf 2.9: Philippe Halsman'a ait "Dali Atomicus" adlı fotoğraf

- **İçerik:** Fotoğrafta Salvador Dalí havaya zıplamış olarak görülür. Dalí'nin önünde, bir şövale, havada asılı duran bir sandalye, Dalí'nin henüz tamamlanmamış olan Leda Atomica isimli tablosu yer alır. Fotoğrafa verilen Dali Atomicus ismi bu tabloya bir göndermedir. Sol taraftan bir kova su, sağ taraftan ise; üç canlı kedi havaya fırlatılmıştır. Kedilerden yüksekte olanı suyun içinden geçerken diğer ikisi havada yan yana asılıdır.
- **Çekim:** Dalí ve Halsman fotoğrafta önceleri tavukları kullanmayı ve havaya süt fırlatmayı düşünmüştü. Ancak hayvanları korumaya dair yasaları çiğnememek için kedileri zarar görmeyecekleri biçimde kullanmaya karar verdiler. Halsman

çekimi New York'taki stüdyosunda bir sene önce kendi hazırladığı 4 x 5 formatındaki çift lensli fotoğraf makinesini kullanarak yaptı.

- **Teknik:** Halsman fotoğrafta daha sonra "Jumpology (Zıplama Bilimi)" olarak adlandıracağı tekniği kullandı. Halsman'a göre fotoğrafçıya poz vermek yerine zıplayan kişiler fotoğrafın çekildiği anda duygusal açıdan dengesiz yakalanıyorlardı ve bu fotoğraflar sayesinde kişiliklerinin çeşitli özellikleri belirlenebilirdi.

Halsman, sıra dışı fotoğraflar üretmek için üç kurala uyulması gerektiğini savunuyordu:

- Sıra dışı teknik kuralı
- Sıra dışı özellik ekleme kuralı
- Bir özelliği dışarıda bırakma kuralı

Dali Atomicus'ta bu kuralları sırasıyla;

- Cisimlerin havada asılı gibi görünmesiyle,
- Kedileri havaya fırlatıp ıslatmakla,
- Yer çekimini ortadan kaldırmakla yerine getirmiş oldu.

Puzzle (yapboz) dünyasının lideri olarak kabul edilen bir firma için hazırlanan açık hava reklamında billboard'ın (reklam panosu) arka planında görünenler mesajın iletilmesinde büyük rol oynuyor. Açık hava reklamı için belirlenen mekân, mekân seçiminin de kurgunun bir parçası olduğunu gösteriyor. Reklamda panonun arka planında görünen yıkık binalar, mesajın iletilmesinde önemli bir anlatım ögesi haline geliyor.

Fotoğraf 2.10: Bir puzzle firması için hazırlanan açık hava reklamı

Mario Testino, dünyanın en etkili fotoğrafçılarından biridir. Onun bir çağın düşünce ve duygu biçimini, dönemin özelliğini gözümüzde canlandırma yeteneği moda ve güzellik sektöründe aranan bir fotoğrafçı olmasını sağladı. Çalışmaları reklam kampanyaları ile birçok önde gelen moda ve güzellik evinin başarısına katkıda bulundu.

Fotoğraf 2.11: Mario Testino'ya ait bir fotoğraf

Hindistan merkezli bir boya firması için hazırlanan açık hava reklamında, billboard gökyüzünü tamamlayan renklerle boyanıyor. Fotoğrafta, firmaya ait boyaların doğal kaplama renkleri içerdiği mesajı vurgulanıyor.

Fotoğraf 2.12: “Berge Natural Finish Colours”

5 Haziran Dünya Çevre Günü kapsamında "Kendinize Gösterdiğiniz Özeni Doğaya da Gösterin" adlı bir kampanya başlatıldı. Bir yayın kuruluşunun herkesi çevreye karşı duyarlı olmaya davet ettiği kampanya için ünlü isimler şık kıyafetlerle objektif karşısına geçti.

Mehmet TURGUT tarafından Belgrad Ormanı'nda gerçekleştirilen çekimlerde çevreye duyarlı isimler bir yandan objektiflere poz verirken diğer yandan yayın kuruluşuna ait kameralara çevreyi koruma mesajları verdiler.

Fotoğraf 2.13: Mehmet TURGUT'a ait "Doğaya Özen Göster" adlı fotoğraf

Bir otomobil firması için hazırlanan reklam afişinde, firmaya ait otomobili park etmek için kavga etmiş iki vale yer alıyor. Daha güçsüz olduğu izlenimi veren valenin mutlu yüz ifadesiyle hem kavganın sonucu hem de firmaya ait otomobili kullanmanın cazibesi vurgulanıyor.

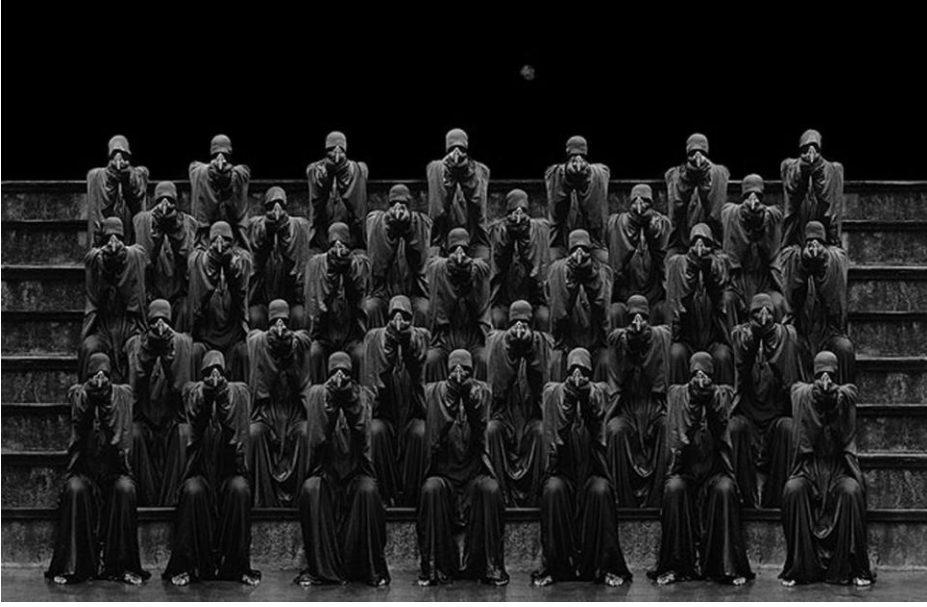
Fotoğraf 2.14: Bir otomobil firması için hazırlanan reklam afişi

Bir ayakkabı cilası için hazırlanan reklam fotoğrafı da yaratıcı kurgusuyla dikkat çeken çalışmalardan biri olarak Türk Reklam Tarihinin klasikleri arasında yer alıyor.

Fotoğraf 2.15: Bir ayakkabı cilası için hazırlanan reklam afişi

“Güçsüz, yetersiz, iyi tarif edilmemiş, fakir bir kavram sonuçta fakir bir fotoğraf çıkartır. Demek ki güçlü bir fotoğrafın ana ve temel malzemesi ‘kavram’dır.” (Misha Gordin). Misha Gordin, kişisel duygu ve düşüncelerini ifade etmek için bir yol ararken kavramsal sanatta karar kılmış ve doğum, yaşam, ölüm gibi konuları çarpıcı kompozisyonlarla ele almıştır.

Fotoğraf 2.16: Misha Gordin’a ait bir fotoğraf

Mehmet TURGUT, oyuncu Nur FETTAHOĞLU’nun modellik yaptığı fotoğrafta Leonardo Da Vinci’nin Lady With an Ermine tablosunu canlandırdı.

Fotoğraf 2.17: Mehmet TURGUT’a ait bir fotoğraf

2.4. Kurgu Fotoğrafçısı

2.4.1. Mesleki Nitelikleri

Kurgu fotoğrafçısının;

- İş organizasyonu yapmak,
- Çekime en uygun yeri belirlemek ve ortamın çekime hazır olmasını sağlamak,
- Çekim için uygun film ve lens seçimi yapmak,
- Aydınlatma ve ışık sistemleri bilgisine sahip olmak,
- Makine ve ekipmanları çekime hazırlamak,
- Prova çekimin kontrolünü yapmak,
- Çekim sonrası banyo ve baskı işlemini yapmak,
- Kâğıt ve filme kalibrasyon yapmak,
- Kartları sunuma hazır hâle getirmek,
- Sayısal (bilgisayarlı) fotoğraf çekmek,
- Görüntüyü kaydetmek, bilgisayara yüklemek ve görüntünün rötuşunu yapmak,
- Filmi arşivlemek,
- Görüntünün çıktısını almak gibi mesleki bilgilere sahip olması gerekir.

Fotoğraf 2.18: Chema Madoz'a ait bir fotoğraf

2.4.2. Kişisel Nitelikleri

Kurgu fotoğrafçılarının;

- El becerileri gelişmiş,
- İyi gözlem yapabilen,
- İletişim becerilerinin güçlü,
- Araştırmacı,
- Hızlı düşünüp karar verebilen,
- Görsel hafızası güçlü, pratik zekâsı olan,
- İş ahlakına sahip,
- Dikkatli, problem çözme yeteneği olan,
- Hızlı öğrenebilen, zamanı iyi kullanabilen,
- İkna yeteneği gelişmiş,
- Teknolojik gelişmelere ayak uydurabilen, bültenleri takip eden,
- Müşterilerle doğrudan iletişim kurmak ve müşterilere WEB üzerinden prova olanağı sağlamak için yeterli internet bilgisi olan,
- Haklarını ve işlerini korumak için Filigran (kağıdın içine yerleştirilen ve kağıt aydınlığa tutulunca görülebilen yazı, şekil, resim vs.) ve Telif Hakları Yasası bilgisine sahip,
- Sözleşme ve müzakere prosedürleri bilgisine sahip kişiler olması gerekir.

Fotoğraf 2.19: Erwin Olaf'a ait bir fotoğraf

2.4.3. Yaratıcılık Yetenekleri

Kurgu fotoğrafçılarının;

- Estetik bakış açısına sahip,
- Görüntüye estetik yorum katabilen,
- Sanatsal yeteneği olan,
- Hayal gücü zengin,
- Sanat ve tasarımın estetik değeri, ölçü ve ilkelerini bilen,
- Güçlü el-göz koordinasyonuna sahip,
- Kendisini farklılaştırmak için bireysel tarzını geliştiren,
- Teknolojik yeniliklere açık,
- Bir fikri, temayı, duyguyu, karakteri izleyicinin zihninde etkili bir biçimde canlandırabilen,
- İletilmek istenen mesajın en iyi aktarıldığı “an”ı yakalayabilen,
- İletilmek istenen mesajı izleyiciye açıkça ulaştırabilen kişiler olması gerekir.

UYGULAMA FAALİYETİ

Aşağıdaki işlemleri tamamladığınızda amaca, isteğe ve kullanılacağı yere uygun fotoğraf çekebileceksiniz.

Kullanılacak Malzemeler;

- Çekim ortamı
- Fotoğraf makinesi
- Objektifler

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Vizörden bakarak istenen kadrajı yapınız.	➤ Sabit bakış açısı yerine, konunun etrafında dolaşarak, vizörden konuyu gözlemleyerek, konuya en uygun bakış açısı belirlemelisiniz.
➤ Konuda istenen görüş açısını verecek objektifi seçiniz.	➤ Görüş alanı genişse konuyu daha geniş almak için görüntüyü film alanını doldurmak üzere kısa odak uzaklıklı bir objektif ya da bir zoom objektifle küçültmelisiniz. ➤ Görüş alanı daraldığında konuyu daha dar almak için görüntüyü film alanını doldurmak üzere büyütülmelisiniz.
➤ Konuyu aydınlatan ışık poz değerleri ile fotoğrafı çekiniz.	➤ Konuyu vizörden gözlemleyerek konuya en uygun ışık değerini belirlemelisiniz.
➤ Konuya farklı görüş açılarından ve noktalardan bakarak çekimi tamamlayınız.	➤ Amaca, isteğe ve kullanılacağı yere en uygun kareyi kaydetmelisiniz.

KONTROL LİSTESİ

Bu faaliyet kapsamında aşağıda listelenen davranışlardan kazandığınız beceriler için **Evet**, kazanamadığınız beceriler için **Hayır** kutucuğuna (X) işareti koyarak kendinizi değerlendiriniz.

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
1. Vizörden bakarak istenen kadrajı yaptınız mı?		
2. Konuda istenen görüş açısını verecek objektifi seçtiniz mi?		
3. Konuyu aydınlatan ışık poz değerleri ile fotoğrafı çektiniz mi?		
4. Konuya farklı görüş açılarından ve noktalardan bakarak çekimi tamamladınız mı?		

DEĞERLENDİRME

Değerlendirme sonunda “**Hayır**” şeklindeki cevaplarınızı bir daha gözden geçiriniz. Kendinizi yeterli görmüyorsanız öğrenme faaliyetini tekrar ediniz. Bütün cevaplarınız “**Evet**” ise “Ölçme ve Değerlendirme”ye geçiniz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki cümleleri dikkatlice okuyarak boş bırakılan yerlere doğru sözcüğü yazınız.

1. Kurgu fotoğraf çekimi genel hatlarıyla dört aşamada gerçekleştirilir:

- ..... aşaması
- ..... aşaması
- .....aşaması
- .....aşaması

2. Kurgu fotoğraf örnekleri amaca uygunluk, teknik açıdan, ... açıdan ve ..... açıdan incelenmelidir.

3. Fotoğraf sanatçıları, haklarını ve işlerini korumak için filigran ve ..... Yasası bilgisine sahip olmalıdır.

4. .... ABD'li fotoğrafçı Philippe Halsman'ın 1948 tarihli eseridir. Gerçeküstü bir içeriğe sahip fotoğraf, çeşitli resim düzenleme yazılımlarının henüz var olmadığı bir dönemde, asistanların yardımıyla ve canlı çekim yoluyla üretilmiştir.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise bir sonraki öğrenme faaliyetine geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-3

AMAÇ

Çekim sonrası işlemleri hatasız yapabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Kurgulanmış fotoğraf banyo ve baskı işlemlerini yapan atölyeleri ziyaret ediniz.
- Banyo ve baskı işlemleri yapılmış kurgulanmış fotoğraf örneklerini arkadaşlarınızla inceleyiniz.

3. ÇEKİM SONRASI İŞLEMLERDE DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN NOKTALAR

3.1. Kurgu Fotoğrafının Baskı Teknikleri

3.1.1. Banyo ve Kâğıt Seçimi

Banyo seçimi

Fotoğraf filmi ya da kâğıdı üstünde normal olarak, çekimden sonra gözle görülen bir görüntü oluşmaz. Yalnızca ışığın etkisiyle gümüşe dönüşmüş gizli görüntü bulunur. Banyo, bu gizli görüntünün bir dizi kimyasal işlemle açık ve kalıcı görüntüye dönüştürülmesidir. Çekilmiş olan pozların küçük bir hata, dikkatsizlik veya bilgisizlik nedeni ile ziyan olmaması için banyo ve karanlık oda bilgisi yeterli düzeyde olmalıdır.

Banyo seçimi;

- Film yapısına,
- Çekim tekniğine,
- Gren yapısına göre,
- Netliğe,
- Keskinliğe,
- Renklerin doğruluğu ve canlılığına,
- İstenen sonucun normal, yumuşak veya kontrast olmasına göre yapılmalıdır.

Fotoğrafta yaratılmak istenen etkiye göre;

- Yüksek enerjili geliştiriciler (büyük gren elde etmek için),
- MQ ve PQ geliştiriciler (ince gren elde etmek için),
- Yüksek kontrast geliştiriciler (kontrast etki yaratılmak için)
- Akütans geliştiriciler (keskinliğin artırılması için) tercih edilmelidir.

Film banyosu yapılırken dikkat ve temizlik çok önemlidir. Film üzerine yapışacak çok küçük bir toz zerreciği film üzerindeki o karenin yok olmasına neden olabilir. Bu nedenle film banyosu ve kart baskısının yapılacağı bölüm sürekli temiz tutulmalı ve burada çalışırken çok dikkatli olunmalıdır. Film banyosu hazırlanırken imalatçı firmanın önerileri (sıcaklık, ölçü, zaman vb.) dikkate alınmalı ve bunlara uygun hareket edilmelidir.

Banyo işleminde kullanılan kimyasal maddeler

Film ve kart banyosu işlemlerinde kullanılması için her firma değişik banyo bileşimleri hazırlamaktadır. Banyo bileşenlerinin hazırlanması için kullanılan kimyasal maddeler piyasadan farklı şekillerde temin edilebilir.

Banyo bileşenlerinin hazırlanması:

- **Birinci ve en basit yol:** Likit (sıvı) olarak hazırlanmış olan banyo malzemeleri alınır ve üretici firmanın tavsiyelerine göre sulandırılarak belirtilen sürelerde kullanılır.
- **İkinci yol:** Farklı kimyasal maddelerin belirli oranlarda karıştırılmasıyla hazırlanan fakat sulandırılmadan piyasaya sunulan kristal halindeki malzemeler alınır yine üretici firmanın tavsiyelerine göre saf su içinde eritilerek kullanılacak hale getirilir.
- **En zor ve uğraş isteyen yol:** Belirli kimyasal maddeler alınır, yine belli oranlarda karıştırıldıktan sonra saf su içinde eritilerek kullanılır. Bu son yöntem fotoğrafçıya istediği tonda, sertlikte ve gren yapısında film ya da baskı yapabileceği banyoyu hazırlamasına imkân tanır.

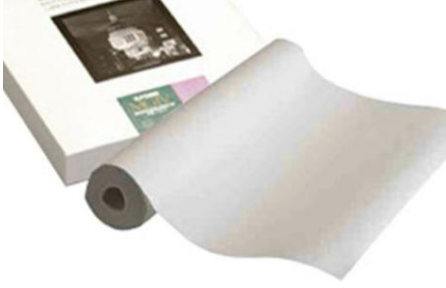
Fotoğraf 3.1: Karanlık oda

Fotoğraf kâğıdının seçimi

Fotoğraf filmi üzerindeki gizli görüntü, bir dizi kimyasal işlemle kâğıt üzerinde açık ve kalıcı bir görüntüye dönüştürülür.

Kâğıt türleri:

- **Fiber tabanlı kağıtlar (FB):** Yüksek fiber tabanlı kağıtlar özellikle işleme sırasında fiziksel hasardan koruyan sertleştirilmiş jelatin katman içerir. Fiber tabanlı kağıtlar genellikle sergi, görüntüleme ve arşivleme gibi yüksek kaliteli baskılar için tercih edilir.
- **Reçine kaplı kağıtlar:** Reçine kaplı kağıtların iki yüzeyi sıvıyı emmesini engelleyecek şekilde kaplanmıştır. Suya dayanıklı, hızlı kuruma ve yüksek renk yansıtma özellikleri nedeniyle profesyonel fotoğrafçılar tarafından tercih edilir.
- **Renk kağıtları:** Günümüzde mevcut tüm fotoğraf kağıtları reçine veya katı polyester kaplanmıştır. Renkli fotoğraf malzemeleri için kullanılan emülsiyon diğer destekleyici katmanlar ile birlikte üç renk emülsiyon tabakası oluşur. Renk katmanları bu katmanlara karşılık gelen renklere karşı hassastır.

Fotoğraf 3.2: Fiber tabanlı kâğıt

Fotoğraf 3.3: Reçine kaplı kâğıt

Kullanılacak kâğıdın niteliği fotoğrafı doğrudan etkiler. Fotoğraf kâğıdının niteliğini belirleyen başlıca dört özellik vardır.

- **Duyarkatta kullanılan gümüş tuzları ve bunların oranları:** Duyarkatta kullanılan gümüş tuzunun cinsi; fotoğraf kâğıdının hız, kontrast, görüntü niteliği ve rengi gibi birçok özelliğini doğrudan etkiler.
- **Duyarkatın kontrastı:** Fotoğraf kâğıtları 0-5 arasında değişen kontrast derecelerinde yapılırlar. Numara büyüdükçe kontrast da artar.
- **Kâğıt yüzeyinin yapısı:** Fotoğraf kâğıtları farklı yüzey dokularına sahiptir. Parlak yüzeyler gölge ayrıntılarını daha iyi verirler ve doygun bir siyahla çalışma şansı vardır. Mat ve yarı mat yüzeyler daha yumuşak ton geçişleri oluşturmaları nedeniyle iri grenli ya da keskinliği düşük negatifler için daha uygundur. Mat yüzeyler üzerinde pastel, anilin ya da ekolin boya ile çalışılabilir.
- **Kâğıt tabanının cinsi:** Resin kaplı (RC) veya Polietilen (PE) kâğıtlar günümüzde en çok kullanılan taban sınıfını oluşturur. İki yüzeyi de sentetik bir organik polimerle kaplanan bu kâğıtlar, sağladıkları su yalıtıklığı nedeniyle banyo ve yıkama sürelerinin kısalmasını sağlar.

Fotoğraf kâğıdı boyutları

Fotoğraf kâğıtları, 9x13/ 10x15 / 15x21/ 18x24/ 20x25/ 25x30/ 30x40/ 40x50 / 50x60 ve 80x100 cm'dir. Daha büyük fotoğraflar için metrelik denilen kâğıtlar kullanılır.

3.1.2. Banyo Baskı Sırasında Deneysel Çalışmalar

Banyo ve baskı sırasında yapılan deneysel uygulamaların amacı; fotoğrafın ve diğer plastik sanatların tüm teknolojik ve estetik imkânlarını kullanarak özgün sanatsal mesaja ulaşmaktır. Bu amaca ulaşmak için gerek ışığa duyarlı malzeme ve gerekse de onu etkileyen kimyasalların farklı etkileri araştırılır. Deneysel uygulamalarda sıvıyı kâğıda sürüş biçimi

(fırça, sünger, spr vs.), kullanılan kâğıdın cinsi ve dokusu elde edeceğiniz fotoğrafın estetik yönüne bire bir etki eder.

Van Dyke yöntemi

1850'li yıllarda çok yaygın olarak kullanılan bu yöntem, gümüş tuzlarının ışıktan etkilenmesinden ibarettir.

Gümüş nitrat, fer amonyum sitrat ve tartarik asit belirli oranlarda karıştırılır ve yine emici yüzeylere sürülüp kurutulur. Sonra hazırlanan negatif fotoğraf filmi, duyarlı kağıtla çakıştırılıp güneş ışığında 5 dakika pozlanır. Görüntü gözle görülür. Suyla 5 dakika yıkanır. %20'lik hypo çözeltisinde 2 dakika tutulduktan sonra 15 dakika suda yıkanıp kurutulur.

Gum Bichromat yöntemi

1839 yılında Mungo Panton isimli bir İngiliz tarafından bulunmuştur.

Potasyum dichromat çözeltisi, arap zamkı ve istenilen bir renkte guaj boyanın karıştırılmasıyla hazırlanan emülsiyon kağıda sürülerek kurutulur. Hazırlanan negatif filmle kağıt çakıştırılarak güneş ışığında 5 dakika pozlanır. Daha sonra suda 5 dakika yıkanır ve kurutulur. Bu yöntemde üst üste farklı renklerle baskı yapmak mümkündür.

Fotoğraf 3.4: Van Dyke yöntemi

Fotoğraf 3. 5: Gum Bichromat yöntemi

Cyanotype yöntemi

Bu yöntem, 1842 yılında Sir John Herschel tarafından bulunmuştur. Mavi baskı da denilen bu yöntem demir tuzlarının ışığa karşı duyarlı olmasının bir sonucudur.

Emülsiyon, sulu boya kâğıdı üzerine sürülür ve kurutulur. Böylece güneş ışığına ya da ultraviyole ışığa duyarlı bir fotoğraf kâğıdı elde edilir. Fotoğraf kâğıdı boyutunda bir negatif fotoğraf oluşturmak için; ya karanlık odada yarım ton bir filme bir fotoğraftan negatif film yapmak ya da dijital bir görüntüden fotoğraf kâğıdı boyutunda negatif film çıktısı almak gerekir. Hazırlanan fotoğraf kâğıdının üzerine, elde edilen negatif film yerleştirilip (iki cam arasına) güneşte pozlanır ya da ultraviyole ışık veren ışık kaynağında 15 - 20 dakika pozlanan görüntü suyun altında 10 dakika yıkandıktan sonra kurutulur. Işık görmeyen kısımlar beyaz, ışık gören kısımlar cyan (mavi) renkte olacak şekilde bir görüntü oluşur.

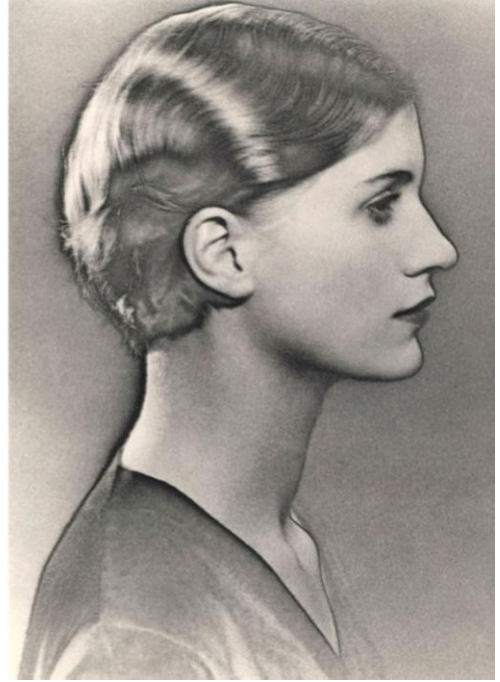
Solarizasyon

Sürrealistlerin çok kullandığı solarizasyon, fotoğrafçı/ressam Man Ray ismiyle özdeşleşmiş bir tekniktir.

Solarizasyon etkisi yaratmak için suni ışık ya da gün ışığı kullanılır. Banyo işlemi sırasında filmin kısa süreli olarak ışığa maruz bırakılmasıyla görüntü farklı bir tonlamaya bürünür ve kontörlerle şekillenir.

Fotoğraf 3.6: Cyanotype yöntemi

Fotoğraf 3.7: Man Ray "Solarizasyon" yöntemi

Kazıma

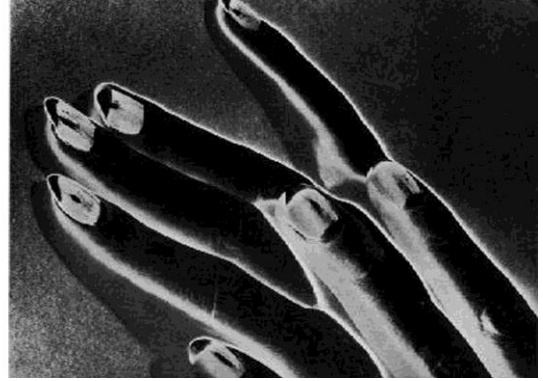
Görüntü, fotoğraf kartı üzerine basılır. Fotoğraf üzerinde yaratılmak istenen etkiye göre kazınacak alan belirlenir ve ince uçlu malzemelerle kazıma işlemi yapılır.

Film yakma

Birinci banyodan çıkartılan fotoğraf kartının kısa bir süre ışık alması sağlanır ve kart ikinci banyoya koyulur. Işık alan kart üzerinde elde edilen görüntünün sabitlenmesi sağlanır.

Fotoğraf 3.8: Kazıma yöntemi

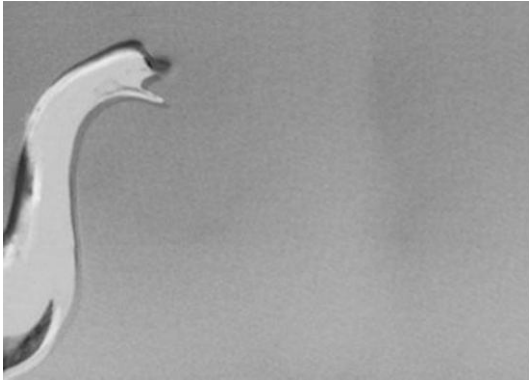
Fotoğraf 3.9: Film yakma yöntemi

Rölyef

Negatif filminden kontak yöntemi ile pozitif film elde edilir ve iki film üst üste yerleştirilir. Yandan verilen ışıkla yeni görüntü üzerinde kontur oluşturularak pozlanır.

Vazelin sıvama tekniği

Fotoğrafın basılacağı kart üzerine aynı büyüklükte dokusuz cam yerleştirilir. Etki yaratılmak istenen yerin üzerine vazelin sürülerek fotoğraf pozlandırılır. Aynı etki dijital ortamda buharlaşmış cam efekti ile sağlanabilir.

Fotoğraf 3.10: Rölyef yöntemi

Fotoğraf 3.11: Vazelin sıvama tekniği

Sıvı ışıkla fotoğraf çizmek

Jel kıvamındaki bir emülsiyon olan sıvı ışık, biraz ısıtılıp eritilir. Fırçayla tüm fotoğrafa ya da sadece belirli bir bölüme uygulanır. En iyi etki siyah-beyaz fotoğraflarda görülür. Genelde fotoğraflarda yarattığı nostaljik ve eskitilmiş görünümü veren etkisi nedeniyle tercih edilir.

Retikülasyon

Fotoğrafta beklenmedik etkiler oluşturmak, şaşırtıcı görüntüler elde etmek için kullanılan bir tekniktir. Hızlı ısı değişimi yoluyla ortaya çıkan biçimsel sapmalar, gelişigüzel çizgiler, çatlaklar ve ağa sarılmış gibi görünen fotoğraflar ortaya çıkar.

Fotoğraf 3.12: Sıvı ışıkla çizmek

Fotoğraf 3.13: Retikülasyon yöntemi

Fotogram

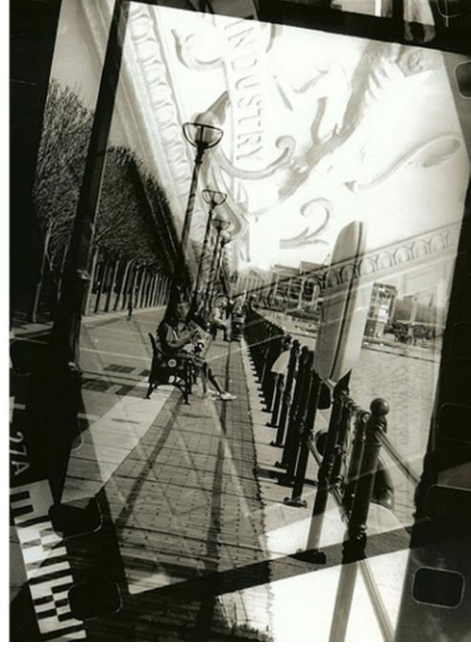
Çeşitli dokulara sahip olan nesnelere fotoğraf kartı üzerine yerleştirilir ve pozlandırılır. Banyo edildikten sonra her nesnenin kart üzerinde beyaz lekeler hâlindeki silüetleri elde edilir.

Sandwich baskı

Genellikle, doğal olarak yan yana bulunması mümkün olmayan görüntüleri bir araya getirmek için kullanılan bir tekniktir. İki farklı fotoğraf filminin aynı kart üzerinde pozlanmasıyla elde edilir.

Fotoğraf 3.14: Fotogram

Fotoğraf 3.15: Sandwich baskı

3.1.3. Baskı Sonrası Deneysel Çalışmalar

Bu safha, çekim sonrasında fotoğraflara dijital ortamda belli işlemler uygulanmasını kapsar. İşlemlerin ne yönde olacağı, yoğunluğu, tam olarak ne yapılacağı fikrinize ve programları kullanma kabiliyetinize bağlıdır. Fotoğrafların üstünde gerekli çalışmaları yaparken ortaya koymak istediğiniz fikre paralel dokunuşlar yapmalısınız. Renk tonları, eklemeler, yapılan her türlü değişiklik kurguladığınız fotoğrafla ve fikrinizle uyum içinde olmalıdır.

HDR (High Dynamic Range)

HDR her fotoğrafa uygulanmaz. Özellikle bulutlu havalarda veya iç mekânda çekilen fotoğraflarda iyi sonuç veren bir yöntemdir.

En az üç adet çekilmiş aynı kadrage ait farklı pozlanmış fotoğraf, HDR yazılımı (Örneğin: Photmatix Pro) ile birleştirilir. Karanlık ve aydınlık yerleri belli bir mantık dâhilinde yeniden değerlendirilerek dördüncü ve göze hitap eden bir fotoğraf oluşturulur. “0” poz değerinde karanlık çıkan yerler + pozlanmış kareden, aydınlık çıkan yerler - pozlanmış kareden alınır. Böylece ışık dengesizliklerinin olduğu ve detayların kaybolduğu fotoğraflardan tüm detayların barındıran HDR uygulanmış kare elde edilir.

RAW formatında çekilen tek kare fotoğraflara yapılan HDR uygulamasına “yalancı HDR” denir.

Fotoğraf 3.16: Allen Rockwell “HDR”

Manipülasyon

Kurgulanmış fotoğraflarda kullanılan bir yöntem de manipülasyondur. Manipülasyon; bir fotoğrafa, fotoğraf işleme programları aracılığıyla her türlü müdahalede bulunulmasıdır. Bu müdahale; ekleme-çıkarma, bir ya da birden fazla fotoğrafın birleştirilmesi veya tek bir fotoğraf üstünde türlü değişiklikler yapılması şeklinde olabilir.

Fotoğraf 3.17: Mehmet TURGUT'a ait bir fotoğraf

Kolaj

Birbirleriyle ilişkisiz gibi görünen, hatta aykırı gibi duran bazı formları bir araya getirip beklenmedik bir kurgu içine sokarak izleyiciyi şaşırtmak amacıyla görüntü oluşturma yöntemidir. Bu yöntemde, birbirleriyle iletişim içinde olabilecekken dahi, fiziki veya sosyal koşulların engellediği olağan birliktelikleri sağlayabilmek ya da birtakım olağan dışılıkları sunabilmek için görüntüleri bir araya getirerek bunlardan yeni bir görüntü oluşturulur.

Fotoğraf 3.18: Serge Mendzhiyskogo'ya ait bir fotoğraf

Dekupe

Bu yöntemin avantajı modeli veya nesnelere fonndan ayırıp bambaşka bir mekândaymiş gibi gösterebilmesidir. Stüdyoda gerekli atmosferi yaratmanın mümkün olmadığı zamanlarda bu yöntem kullanılarak model farklı bir mekândaymiş gibi gösterilip gerekli atmosfer oluşturulur.

Rötuş/Boyama/Tonlama

Fotoğraf üzerinde bulunan çizik, toz ve benzeri kusurları kapatmak, renk ve ton değiştirmek, kesmek, yeniden boyutlandırmak gibi farklı işlemler için kullanılan yöntemlerdir. Günümüzde rötuş elektronik ortamda bilgisayarlar aracılığıyla gerçekleştirilmektedir.

3.1.4.Filmin Çıkartılarak Baskıya Verilmesi

Analog fotoğraf makinesinden filmin çıkarılması:

Makinenin alt kısmında bulunan filmi kilitleyen düğmeği içeri doğru itiniz. Aksi takdirde film geri doğru sarılamaz.

Makinenin üst sol yanında bulunan sarma kolunu yukarı çekerek kolun boşa sarmaya başladığını hissedene kadar saat yönünde çeviriniz. Ters yönde çevirmek filmin kopmasına sebep olabilir.

Bir noktadan sonra makara boşa sarmaya başlar. Bu noktadan sonra sarma kolunu tam yukarı çekiniz, arka kapağı açınız ve film alınız.

Filmi banyoya veriniz.

Fotoğraf 3.19: Makineden film çıkarma

3.1.5. Baskı Sonrası Fotoğrafların Kontrolü

Kaliteyi belirleyen unsurlar genel olarak lensin yapısı ve kalitesi, ortamdaki ışık, film ve kâğıt seçimiyle ilgilidir.

- **Objektifin yapısı:** Fotoğrafta objektifin yapısından ve kalitesinden kaynaklanan bozulma ve kayıplar ortaya çıkabilir. Farklı dalga boylarının mercekten geçerken farklı şekilde kırılmaları sonucu oluşan bu kusura “renkeme kusuru” denir. Film kullanan makinelerle yapılan çekimlerde bu sorun yaşanmaz veya çok az yaşanır.
- **Çözünürlük:** Görüntü kalitesi keskinlikle ilgilidir. Keskinlik de objektifle ilgilidir. Objektifin kalitesi ne kadar yüksekse keskinlik de yani görüntü kalitesi de o kadar yüksek olacaktır. Buna bağlı olarak da optik bozulmalar azalacaktır. WEB üzerinden bilgisayara aktarılan fotoğraflarda görüntü kalitesinin düşük olmasının nedeni ekranda 72 dpi’nin görüntülenmesidir. WEB’den bilgisayara aktarılan görüntüler baskıya gönderilecekse çözünürlük en az 300 dpi olmalıdır.
- **Işık:** CCD, ışığı piksel cinsinden dijital ortama yansıtan devrelerdir. CDD’nin hassaslığı görüntü kalitesini etkileyen önemli bir faktördür. Fotoğraftaki renk kalitesi, gren miktarının az olması duyarlılığı yüksek bir CCD yazılımı kullanılmasına bağlıdır.

Baskı sonrasında fotoğraflar;

- Netlik,
- Işığın değişen etkileri, hava perspektifi ve ışığın rengi,
- Renk dengesi,
- Renklerin doğruluğu ve canlılığı,
- Konuya uygun objektif seçimi,
- Grenin (fotoğrafta istenmeyen noktacıklar) yapısı,
- Çizik, toz lekesi vs. bulunmaması,
- Portre çekimlerinde cilt tonları gibi teknik kaliteyi belirleyen unsurlar dikkate alınarak kontrol edilmelidir.

Fotoğraflar ayrıca amaca uygunluk, görsel ve estetik değerler açısından da kontrol edilmelidir.

3.2. Dijital Fotoğraf Makinelerinde

3.2.1. Bellek Kartındaki Görüntülerin Bilgisayara Aktarılması

Profesyonel fotoğraf makineleriyle çekilen görüntüler ile fotoğraf CD'lerindeki görüntülerin üretici firmanın tavsiye ettiği şekliyle açılması gerekir. Çünkü bu dosyaların sıkıştırıldıktan sonra açılması veya kullanıma açılmadan önce başka bir işlemde geçirilmesi gerekebilir.

Bir dosyayı açmak için kullanılan alışılmış yöntem çift tıklamaktır. Fare imlecini dosyanın üzerine getirip iki kez tıkladığınızda, bilgisayarın işletim sistemi o dosyanın ne tür bir dosya olduğunu araştırır ve dosyayı açmak için uygun yazılım programını başlatır. Ancak bazı durumlarda yanlış bir yazılım da uygulamaya geçebilir ve dosyanın açılmadığını belirten "Belge açılmadı" uyarısı gelir. Bu veya benzeri bir uyarı penceresi karşımıza çıktığında dosyayı ilgili yazılımın içinden açmanız gerekir. Bu durumda izlenecek yol, önce uygulamayı başlatıp sonra onun içinden dosyaya ulaşmak ve dosyayı açmaktır.

Bellek kartındaki görüntülerin bilgisayara aktarılması:

- Bilgisayarınızın masaüstünde boş bir klasör oluşturunuz (Klasörü adlandırınız.).
- Bellek kartını bilgisayarınıza takınız.
- Bellek kartı simgesine çift tıklayınız.
- Bellek kartından fotoğraflarınızı bulunuz.
- Karttaki tüm fotoğrafları seçmek için Shift tuşuna basılı tutarak ilk fotoğrafa ve son fotoğrafa tıklayınız.
- Karttaki belirli fotoğrafları seçmek için Ctrl tuşuna basılı tutarak istediğiniz fotoğraflara bir kez tıklayınız.
- Seçili hâle gelen fotoğrafları masaüstünde oluşturduğunuz klasöre sürükleyip bırakarak yüklemeyi gerçekleştiriniz.

Görüntülerin bilgisayara bağlantı kablosuyla aktarılması:

- Bilgisayarınızın masaüstünde boş bir klasör oluşturunuz (Klasörü adlandırınız.).

- Bilgisayarınızı ve fotoğraf makinenizi kapatınız.
- Dijital fotoğraf makinenizi bilgisayara bağlayınız (USB çıkışı üzerinden bağlantı kurunuz.).
- Bilgisayarı ve dijital fotoğraf makinesini yeniden açınız.
- Dijital fotoğraf makinesinin simgesine çift tıklayınız.
- Dijital fotoğraf makinesindeki fotoğraflarınızı bulunuz.
- Tüm fotoğrafları seçmek için Shift tuşuna basılı tutarak ilk fotoğrafa ve son fotoğrafa tıklayınız.
- Belirli fotoğrafları seçmek için Ctrl tuşuna basılı tutarak istediğiniz fotoğraflara bir kez tıklayınız.
- Seçili hâle gelen fotoğrafları masaüstünde oluşturduğunuz klasöre sürükleyip bırakarak yüklemeyi gerçekleştiriniz.
- Bilgisayara aktardığınız fotoğrafları açmadan önce sabit diskinize veya CD'ye kaydetmeniz gerekir. Çünkü bunlar, film işlendikten sonra bir film laboratuvarından alınan negatiflerden hiçbir farkı olmayan “dijital negatif”lerdir. Fotoğrafları açmadan önce CD'ye kaydederek yanlışlıkla silinmesini ya da zarar görmesini önlemiş olursunuz.

Fotoğrafların CD'ye kaydedilmesi:

- CD yazıcısına boş bir CD takınız.
- CD yazılımını başlatınız.
- Sabit diskinizde görüntülerin olduğu klasörü tıklayınız ve klasörü CD veri penceresine sürükleyip bırakınız.
- CD simgesine çift tıklayın ve diskinizi adlandırınız.
- Yazdır (Record) düğmesine tıklayınız.

Fotoğrafları tüm resim işleme programlarının açabileceği formata göre kaydetmeniz gerekir. Bazı programlar PC bazılarını ise sadece Mac ortamında kullanılabilir. İki ortamda da kullanılabilen dijital varlık yönetimi yazılımları vardır. Tüm çalışmalarınıza merkezden erişmenizi sağlayan bir fotoğraf ve tasarım düzenleyicisi kullanabilirsiniz.

3.2.2. Görüntülerin Kontrol Edilmesi

Baskı fotoğrafların kalitesini belirleyen ölçütler dijital fotoğraflar için de geçerlidir. Dijital fotoğraf makineleriyle çekilen fotoğraflar bilgisayara aktarılarak teknik kalite, amaca uygunluk, görsel ve estetik ölçütler dikkate alınarak kontrol edilmelidir. Kalite kontrolleri yapılan fotoğrafların sıralanması ve sınıflandırılması fotoğrafların yönetilmesini kolaylaştırır. Tüm dijital varlıklara merkezden erişimi sağlayan fotoğraf ve tasarım düzenleyicisi kullanmak fotoğrafların güvenli ve düzenli tutulmasını sağlar. Fotoğrafların güvenli ve sağlıklı bir şekilde saklanması, gereksinim duyulduğunda, istenilen karenin hemen bulunması düzenli bir arşivleme ile mümkündür. Arşivleme, baskı, negatif film, dia ve dijital olarak yapılabilir.

Fotoğrafların arşivlenmesi

Baskıların arşivlenmesi, genelde fotoğraf albümlerinde yapılmaktadır. Baskı ebadına göre fotoğraf poşetlerinden oluşan dosyalama usulü en iyi yollardan biridir.

Negatif filmler, genelde banyo işleminin ardından fotoğraf stüdyoları tarafından plastik film koruyucularına yerleştirilmektedir. Sadece bu plastik poşetin üzerine arşivleme türüne göre not düşmeniz yeterlidir. Negatif koruma poşetlerini her fotoğrafçıda bulmanız mümkündür.

Dialar, tıpkı filmler gibi tek tek çerçevelenerek stüdyolardan size geri dönmektedir. Çerçevenilmiş dialar için de plastik dosyalama poşetleri bulunmaktadır. Ayrıca çerçevenilmiş dialar için yapılan kutularda arşivleyebilirsiniz.

Dijital arşivleme, medya kartlarında veya daha önce dizüstü veya masaüstü bilgisayarlardaki görüntülerin CD ya da DVD'ye aktarımıdır. CD ve DVD'leri özel ışık ve hava almayan ceplerden oluşan çantalarda, kutularda muhafaza edebilirsiniz. Dijital arşivlemedeki en önemli nokta; fotoğraflarınızı en yüksek kalitede ve kayba uğramayacak formatlarda (RAW, TIFF gibi) kaydetmenizdir. JPEG türü formatlar her açıldıklarında kalite kaybına uğramaktadır.

Baskılar, negatif ve dialar serin, kuru ve karanlık yerde korunmalıdır. Belirli aralıklarla arşivinizi kontrol etmenizde yarar vardır.

UYGULAMA FAALİYETİ

Aşağıdaki işlemleri takip ederek kurgu fotoğrafı kullanım yerine uygun olarak çekim sonrası işlemlerini yapınız.

Kullanılacak Malzemeler:

- Bilgisayar
- Tarayıcı
- Işıklı masa
- Film saklama poşeti
- Yan bellek birimleri (CD, DVD, harici hard disk vb.)

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Konunun son pozunu çektikten sonra ışık düzenini kapatınız.	
➤ Filmi/bellek kartını makineden çıkartınız.	➤ Bellek kartını çıkartırken makineyi kapatmalısınız.
➤ Filmi banyo servisine bilgilendirici açıklama ile gönderiniz.	➤ Film tipi, çekim ISO değeri, istenen banyo işlemi vs. bilgilendirici açıklamalar eklemelisiniz.
➤ Bellek kartını kart okuyucu aparatı veya makinenin yardımıyla bilgisayarın hard diskine aktarınız.	➤ Gerekirse Capture yazılımı kullanmalısınız.
➤ Bilgisayarın hard diskine aktarılan çekim dosyasının görsellerini görüntüleme programı ile kontrol ediniz.	➤ Kontrol işlemi sırasında dikkatli olmalısınız.
➤ Çekim dosyasını yedekleyerek arşivleyiniz.	➤ CD, DVD, harici hard disk vb. yan bellek birimleri kullanmalısınız.
➤ Banyo servisinden gelen filmi ışıklı masa altında kontrol edip film saklama poşetlerinde koruyunuz.	➤ Filmlerinizi dış etkenlere karşı korumalısınız.
➤ Çekilen kareleri bilgisayar ortamında arşivlemek için tarayıcı ile tarayınız.	➤
➤ Tekrarlanması gereken kareler olmaması halinde stüdyo düzenini toparlayınız.	➤ Çalışma ortamında düzenli olmalısınız.

KONTROL LİSTESİ

Bu faaliyet kapsamında aşağıda listelenen davranışlardan kazandığınız beceriler için **Evet**, kazanamadığınız beceriler için **Hayır** kutucuğuna (X) işareti koyarak kendinizi değerlendiriniz.

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
1. Konunun son pozunu çektikten sonra ışık düzenini kapattınız mı?		
2. Filmi/bellek kartını makineden çıkardınız mı? (Bellek kartını çıkartırken makineyi kapattınız mı?)		
3. Filmi banyo servisine bilgilendirici açıklama ile gönderdiniz mi? (film tipi, çekim ISO değeri, istenen banyo işlemi vb.)		
4. Bellek kartını kart okuyucu aparatı veya makinenin yardımıyla bilgisayarın hard diskine aktardınız mı?		
5. Bilgisayarın hard diskine aktarılan çekim dosyasının görsellerini görüntüleme programı ile kontrol ettiniz mi?		
6. Çekim dosyasını yedekleyerek arşivlediniz mi? (CD, DVD, harici hard disk vb.)		
7. Banyo servisinden gelen filmi ışıklı masa altında kontrol ederek film saklama poşetlerinde korudunuz mu?		
8. Çekilen kareleri bilgisayar ortamında arşivlemek için tarayıcı ile taradınız mı?		
9. Stüdyo düzenini topladınız mı?		

DEĞERLENDİRME

Değerlendirme sonunda “**Hayır**” şeklindeki cevaplarınızı bir daha gözden geçiriniz. Kendinizi yeterli görmüyorsanız öğrenme faaliyetini tekrar ediniz. Bütün cevaplarınızı “**Evet**” ise “Ölçme ve Değerlendirme”ye geçiniz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki cümleleri dikkatlice okuyarak boş bırakılan yerlere doğru sözcüğü yazınız.

1. Fotoğraf filmi ya da kâğıdı üstünde ışığın etkisiyle gümüşe dönüşmüş gizli görüntüyü, bir dizi kimyasal işlemle açık ve kalıcı görüntüye dönüştürmeye ..... denir.
2. .... kağıtlar genellikle sergi, görüntüleme ve arşivleme gibi yüksek kaliteli baskılar için tercih edilir.
3. .... kâğıtların iki yüzeyi sıvıyı emmesini engelleyecek şekilde kaplanmıştır. Suya dayanıklı, hızlı kuruma ve yüksek renk yansıtma özellikleri nedeniyle profesyonel fotoğrafçılar tarafından tercih edilir.
4. .... genellikle, doğal olarak yan yana bulunması mümkün olmayan görüntüleri bir araya getirmek için kullanılan bir tekniktir. İki farklı fotoğraf filminin aynı kart üzerinde pozlanmasıyla elde edilir.
5. ...., çeşitli dokulara sahip olan nesnelerin fotoğraf kartı üzerine yerleştirilip pozlanmasıyla elde edilir. Banyo edildikten sonra her nesnenin kart üzerinde beyaz lekeler hâlindeki silüetleri ortaya çıkar.
6. Fotoğrafa, fotoğraf işleme programları aracılığıyla ekleme-çıkarma, fotoğraf birleştirme veya tek bir fotoğraf üstünde türlü değişiklikler yapma şeklinde müdahalede bulunulmasına ..... denir.
7. Fotoğrafların güvenli ve sağlıklı bir şekilde saklanması; gereksinim duyulduğunda, istenilen karenin hemen bulunması iyi ve düzenli bir ..... ile mümkündür.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise “Modül Değerlendirme”ye geçiniz.

MODÜL DEĞERLENDİRME

Modül sonunda kazandığınız yeterliği aşağıdaki uygulamayı yaparak değerlendiriniz.

Performans Değerlendirme: Kurgu fotoğraf çekerek, çekim sonrası işlemleri yapınız.

Kullanılacak Malzemeler

- Fotoğraf makinesi
- Tripod
- Kurgu fotoğraf örnekleri
- Işık düzenleri
- Objektif
- Tarayıcı
- Bilgisayar
- Bellek kartları, CD, DVD, harici hard disk vb.

Bu faaliyet kapsamında aşağıda listelenen davranışlardan kazandığınız becerileri Evet ve Hayır kutucuklarına (X) işareti koyarak kontrol ediniz.		
Gözlenecek Davranışlar	Evet	Hayır
1. Kurgu fotoğraf örneklerini incelediniz mi?		
2. Kurgu fotoğraf konusunu belirlediniz mi?		
3. Konuya uygun çekim ortamı belirlediniz mi?		
4. Çekim yapılacak ortamı incelediniz mi?		
5. Fotoğraf makinesini çekime hazır hâle getirdiniz mi?		
6. Çekim ortamını konuya uygun biçimde düzenlediniz mi?		
7. İstenen sonuca ulaşmak için farklı düzenlemeler yaptınız mı?		

8. Vizörden bakarak istenen kadrajı yaptınız mı?		
9. Konuda istenen görüş açısını verecek objektifi seçtiniz mi?		
10. Konuyu aydınlatan ışık poz değerleri ile fotoğrafı çektiniz mi?		
11. Konuya farklı görüş açılarından ve noktalardan bakarak çekimi tamamladınız mı?		
12. Konunun son pozunu çektikten sonra ışık düzenini kapatınız mı?		
13. Filmi/bellek kartını makineden çıkardınız mı? (Bellek kartı çıkartılırken makineyi kapattınız mı?)		
14. Filmi banyo servisine bilgilendirici açıklama ile gönderdiniz mi? (film tipi, çekim ISO değeri, istenen banyo işlemi vb.)		
15. Bellek kartını kart okuyucu aparatı veya makinenin yardımıyla bilgisayarın hard diskine aktardınız mı? (Gerekirse Capture yazılımı kullandınız mı?)		
16. Bilgisayarın hard diskine aktarılan çekim dosyasının görsellerini görüntüleme programı ile kontrol ettiniz mi?		
17. Çekim dosyasını yedekleyerek arşivlediniz mi? (CD, DVD, harici hard disk vb.)		
18. Banyo servisinden gelen filmi ışıklı masa altında kontrol ederek film saklama poşetlerinde korudunuz mu?		
19. Çekilen kareleri bilgisayar ortamında arşivlemek için tarayıcı ile taradınız mı?		
20. Stüdyo düzenini topladınız mı?		

DEĞERLENDİRME

Değerlendirme sonunda “**Hayır**” şeklindeki cevaplarınızı bir daha gözden geçiriniz. Kendinizi yeterli görmüyorsanız öğrenme faaliyetini tekrar ediniz. Bütün cevaplarınız “**Evet**” ise bir sonraki modüle geçmek için öğretmeninize başvurunuz.

CEVAP ANAHTARLARI

ÖĞRENME FAALİYETİ-1'İN CEVAP ANAHTARI

1	Kurgu
2	Görsel öykü
3	Yaratıcılık, buluş
4	1940
5	İmgelerin, görsel kültürün
6	Manipülasyon, fotomontaj
7	1980

ÖĞRENME FAALİYETİ-2'NİN CEVAP ANAHTARI

1	Fikir Hazırlık Çekim Çekim sonrası
2	görsel, estetik
3	Telif Hakları
4	Dali Atomicus

ÖĞRENME FAALİYETİ-3'ÜN CEVAP ANAHTARI

1	banyo
2	Fiber tabanlı
3	Reçine kaplı
4	Sandwich baskı
5	Fotogram
6	Manipülasyon
7	arşivleme

KAYNAKÇA

- BECER Emre, **İletişim ve Grafik Tasarım**, Dost Kitabevi Yayınları, 2006.
- ERSOY Ersan, **Kurgusal Fotoğraf**, Photoline Dergisi, Şubat-Mart 2013.
- GÜRSÖZLÜ Suat, **Reklam Sektöründe İllüstrasyon ve Fotoğraf Kullanımının Tasarım Çözümlerinde Gerekliği ve Nedenleri**, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul, 2006.
- KARADAĞ Çerkes, **Fotoğraf ve Kurgusal Öykü**, Photoshop Magazin Dergisi, Şubat 2007.
- ODESSA, **1. Uluslararası Sanat Sempozyumu Bildiriler Kitabı**, Güzel Sanatlar ve Tasarım Fakültesi Yayınları, Mayıs 2011.
- <http://davutakbulut.com/ne-iyi-ne-kotu/>(14.11.2013/12:20)
- www.efsad.org.tr
- <http://www.fotoalem.com/FADATA/MAKALE-2009-009.HTM>(14.11.2013/12:21)
- <http://fotografya.fotografya.gen.tr/issue-5/beyhan.html>(14.11.2013/12:22)
- <http://www.fotono1.com/egitim.php?p=2&id=24>(14.11.2013/12:23)
- <http://www.grafikerler.net/fotograf-kagitlari-ve-kagit-boyutlari-t99770.html>(14.11.2013/12:24)
- http://tr.wikipedia.org/wiki/Dali_Atomicus(14.11.2013/12:25)
- <http://www.muhteva.com/film-banyosu-t107639.html>(14.11.2013/12:26)
- http://www.sugraphic.com/fotograf_goster.php?3580-kurgu-fotografcilik-hayalgucumuzun-sinirlari(14.11.2013/12:27)